

Veřejné knihovny v Olomouckém kraji

Veřejné knihovny v Olomouckém kraji

Veřejné knihovny v Olomouckém kraji

Martin Kučera (ed.)

VĚDECKÁ
KNIHOVNA
V OLOMOUCI

VKOL

Poděkování patří knihovnám pověřeným výkonem regionálních funkcí v Olomouckém kraji za spolupráci při vzniku publikace a knihovnicím a knihovníkům za přijetí a vstřícnost během fotografování ve vybraných knihovnách.

Publikace byla zařazena do edičního plánu Olomouckého kraje a vznikla s jeho finanční podporou.

Koncepce projektu, publikace a hlavní editor:

Martin Kučera

Autoři textů:

Michaela Heloňová, Martin Kučera, Olga Macháčková (Vědecká knihovna v Olomouci)

Marie Jemelková (Městská knihovna Hranice), Eva Pavlíčková (Knihovna Vincence Priessnitze v Jeseníku)

Pavčina Papežová, Lucie Svobodníková (Městská knihovna Lipník nad Bečvou)

Pavla Charvátová, Ivana Chudobová, Irena Kotlánová, Kateřina Ladýřová, Lenka Prucková,

Tereza Steinová (Knihovna města Olomouce), Aleš Procházka (Městská knihovna Prostějov)

Edita Hausnerová, Bronislava Foltýnová, Andrea Kopečková (Městská knihovna v Přerově)

Kamila Šeligová (Knihovna T. G. Masaryka Šumperk)

Vybrané statistické údaje jednotlivých knihoven byly zpracovány k 31. 12. 2023; počty obyvatel jsou čerpány z ČSÚ.

Realizační tým a práce v terénu:

Rostislav Gregor, Michaela Heloňová, Martin Kučera, Olga Macháčková, Pavel Matela, Irena Štěrbová,

Jindřich Štreit a studenti Katedry komunikačních studií CMTF UPOL

Fotografie včetně obálky:

pro VKOL Jindřich Štreit (není-li uvedeno jinak)

Ostatní autoři a zdroje:

Martin Benčík, Jindřich Buxbaum, Anežka Čevelíková, Tereza Dragounová, Milan Dvořáček, Rostislav Gregor, Miloslav Jančík,

Radka Kmochová, Olomoucký fotograf, Kateřina Sajfrtová

Archiv Olomouckého kraje (s. 7), archiv VKOL (s. 8), Lukáš Navara (s. 9), Hana Králová (s. 13),

Rostislav Gregor (s. 49), Martin Benčík (s. 77)

Výběr fotografií:

Martin Kučera, Jindřich Štreit

Jazykové korektury, redakční a editorské práce:

Michaela Heloňová, Miloslav Jančík, Martin Kučera, Karla Vymětalová

Grafický návrh, obálka:

Zdeňka Pospíšilová

Předtisková příprava:

Martin Navrátil

Tisk:

Booksprint s.r.o., I. P. Pavlova 184/69, 779 00 Olomouc

První vydání

© Olomoucký kraj, Vědecká knihovna v Olomouci

Olomouc 2024

ISBN 978-80-7621-076-9

Obsah

Slova úvodem	
Ladislav Okleštěk	7
Monika Hryzbilová	7
Jindřich Štreit	8
Iveta Ťulpíková	9
Veřejné knihovny v Olomouckém kraji	11
Vědecká knihovna v Olomouci	13
Komunitní role VKOL	37
Příběh Červeného kostela VKOL	41
Knihovny v regionech	47
Regionální funkce knihoven v Olomouckém kraji	47
Inspirace	47
Hranicko	49
Jesenicko	59
Lipensko	69
Olomoucko	77
Prostějovsko	91
Přerovsko	101
Šumpersko	113
Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje	129
Medailony ředitelek a ředitelů knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí	132
Soupis veřejných knihoven v Olomouckém kraji	134

Moderní hejčinský depozitář Vědecké knihovny v Olomouci, druhé nejstarší veřejné knihovny v ČR, byl zprovozněn roku 2019 a pojme až 2 miliony dokumentů. Foto: Rostislav Gregor.

Milé čtenářky a čtenáři,

publikace, kterou držíte v rukách, je výjimečná. Jednak tím, že podává ucelený příběh knihoven v Olomouckém kraji a lidí, kteří v nich pracují nebo je navštěvují, a také tím, že autorem většiny snímků je fotograf Jindřich Štreit – člověk s neuvěřitelným citem pro lidskou duši.

Více není potřeba prozrazovat, protože každá fotka vydá za tisíce slov. Teď je už jenom na vás, jak zobrazeným snímkům budete naslouchat.

Co bych ale dodat rozhodně chtěl, je poděkování těm, kteří se na vzniku této publikace podíleli, a hlavně pak lidem, kteří mají provoz knihoven v Olomouckém kraji na starosti. Svoji práci nedělají pro peníze, ale z přesvědčení a také proto, že milují knihy – jejich vůni i jejich tajemství.

Za Olomoucký kraj vám mohu slíbit, že s podporou knihoven nikdy nepřestaneme. Knihovny chápeme jako důležité partnery a také jako místa, kde se lidé setkávají s lidmi, s kulturou nebo sami se sebou. Protože knihy, které si čteme nebo půjčujeme, o nás někdy prozrazují víc, než kolik jsme ochotni připustit. Věřím, že tahle publikace je toho krásným důkazem.

Ladislav Okleštěk

váš hejtman Olomouckého kraje

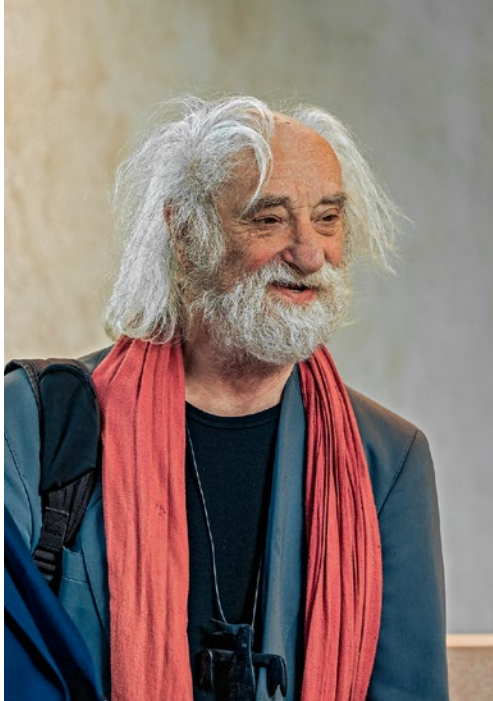
Vážení čtenáři,

do rukou se vám dostává publikace, která si klade za cíl inspirovat knihovníky, ale také širokou veřejnost, která se jejím prostřednictvím seznámí se systémem a funkcí knihoven. Kniha prezentuje knihovny v Olomouckém kraji, jež jsou zachyceny okem fotografa Jindřicha Štreita. Mimo této významné vizuální prezentace se v publikaci dozvíte o soutěži Nejlepší venkovský knihovník, kterou Olomoucký kraj každoročně vyhlašuje. Cílem ocenění je poděkování knihovníkům, a především snaha pozvednout prestiž jejich činnosti, jelikož knihovny jsou nejen budovy plné knih, ale ve skutečnosti se jedná o společenská a vzdělávací místa. V dnešní době vnímám knihovny za důležité kulturní dějiště, o které je nutno pečovat a dále rozvíjet.

Vřelé díky za komplexně pojaté téma a za odhodlání a inspirativní práci všech knihovníků.

Monika Hryzbilová

náměstkyň hejtmana pro sport, kulturu a památkovou péči

Vážení a milí přátelé,

spolupráce na této knize začala studentským fotografickým projektem, jehož cílem bylo v rámci výuky umožnit studentům Katedry komunikačních studií Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci práci v terénu v zajímavém a inspirativním prostředí. To nám poskytla Vědecká knihovna v Olomouci, za což jsem jejímu vedení i všem zaměstnancům, pro které nemusela být spolupráce vždy zcela komfortní záležitostí, velmi vděčný. Pro studenty to byla jedinečná zkušenost – měli možnost nahlédnout do zákulisí knihovny, poznat práci jejích oddělení a zavítat do míst, kam se běžný návštěvník nedostane. Ačkoli jsou pro nás knihovní depozitáře fascinující, pro zaměstnance knihovny jde o zastaralé prostory, které už nevyhovují současným požadavkům. Naopak moderní prostory v Olomouci-Hejčíně byly pro nás velkým kontrastem.

Fotografování v knihovně studentům otevřelo nový pohled na knihovny jako takové – na jejich význam i na práci, která se za nimi skrývá. Málokdo si totiž uvědomuje, kolik úsilí je potřeba ke zpracování nových titulů, péče o ně, a všechny procesy, než se knihy dostanou ke svému čtenáři. A to nemluvíme o tom, jak důležitou roli hrají knihovny v ochraně kulturního dědictví pro budoucí generace. Jsem rád, že jsme tímto projektem, vedle knihy také formou výstavy a katalogu, které připravujeme na příští rok, mohli přispět k prezentaci této prestižní instituce.

Naše práce pokračovala fotografováním dalších knihoven po celém Olomouckém kraji. Zajímaly nás nejen samotné interiéry, ale především lidé, kteří knihovny vedou a pracují v nich s opravdovým nasazením a láskou. Důležitá byla pro nás také interakce se čtenáři, kteří v drtivé většině spolupracovali a ochotně souhlasili s fotografováním. Za to jim touto cestou děkuji. Oceňuji význam knihoven nejen pro městské aglomerace, ale i menší obce, neboť mají nezastupitelnou roli ve vzdělanosti národa a rozvoji kulturního a společenského života daného místa.

Návštěva knihoven byla i obohacením našeho pohledu na tyto instituce, ve kterých panovala přátelská atmosféra, pozitivní komunikace a myšlení. V terénu jsme zažili obětavou, profesionální a zapálenou práci knihovnic a knihovníků a seznámili se s pestrostí aktivit, které v průběhu roku nabízejí. Knihovny dnes nejsou jenom záležitostí čtení a půjčování knih, ale roste také jejich společenská funkce, jsou místy, kde se lidé setkávají a vzdělávají, což je pro místní komunity velmi důležité. Za celý tým děkuji za přijetí a možnost nahlédnutí do zákulisí knihoven i prohlídky od sklepních prostor až po půdy a další zajímavá zákoutí.

Velmi si vážím Vědecké knihovny v Olomouci (VKOL), která díky povinnému výtisku uchovává cenné knižní fondy pro příští generace. Tato instituce také posiluje svou kulturní a vzdělávací funkci, například díky rekonstrukci Červeného kostela, který se stal novým centrem kulturního dění metropole Hané. VKOL také metodicky vede další knihovny, což se odráží i v této publikaci, která má knihovníky inspirovat k tomu, aby spolu sdíleli své zkušenosti a předávali si příklady dobré praxe.

V době moderních technologií zůstávají knihy stále stejně důležité. Čtení obohacuje nejen ducha, ale i slovní zásobu. Knihy rozšiřují naše obzory a jsou nedílnou součástí vzdělanosti a kulturního projevu.

Přeji knihovnám dostatek finančních prostředků, aby stále vycházely krásné knihy a aby mohly s podporou svých zřizovatelů kvalitně plnit i vzdělávací a společenskou funkci. Přeji všem knihovnám důstojné prostředí pro jejich důležitou a tvůrčí práci.

Čtenářům přeji, aby to, co čtou, mohli také prožívat. Aby nezůstalo pouze u teorie, ale aby to bylo naplněno v praxi. A pamatujme, že nejdůležitější jsou mezilidské vztahy a láska.

Jindřich Štreit

Vážené a milé čtenářky, vážení a milí čtenáři,

v posledních letech prošly knihovny fascinující proměnou – nejen materiální, ale především funkční. Tyto kulturní instituce se staly něčím mnohem víc než jen místem, kde si půjčujete knihy. Řada z nich dnes sídlí v krásně zrekonstruovaných nebo zcela nových budovách, které zaujmou nejen svou architekturou, ale i moderním a pohodlným interiérem s interaktivními prvky. Knihovny 21. století jsou živými komunitními centry, kde se lidé rádi setkávají, odpočívají, vzdělávají a baví. V zahraničí už dávno slouží jako oblíbená místa pro volný čas, kde můžete nejen číst knihy, ale také si užít kulturu, hudbu či dokonce vyřídit úřední záležitosti.

Knihovníci dnes již nejsou pouze správci knihovního fondu. Tato profese klade vysoké nároky a vyžaduje znalosti v mnoha oblastech, včetně ekonomiky, edukace, moderních technologií, médií a kultury. Tito odborníci se musí neustále vzdělávat a sledovat nejnovější technologické novinky a společenské trendy. Jsou to všestranní profesionálové – mnohdy v jedné osobě odborní pracovníci, manažeři, edukátoři, pracovníci kultury, PR specialisté, fotografové, projektoví manažeři, kurátoři výstav, poradci a moderátoři. Pořádají širokou škálu akcí od literárních večerů přes kulturní a hudební události až po divadelní představení a výstavy pro všechny věkové kategorie. Komunitní aktivity knihoven v regionech jsou tak pestré, že se staly inspirací pro vznik této publikace, která chce vyzdvihnout nejen vynikající práci knihovníků, ale také poodhalit něco málo ze zákulisí provozu knihoven. Má posloužit jako průvodce světem veřejných knihoven, jejich významem, funkcemi a aktivitami, zároveň být zdrojem informací a inspirace pro knihovníky, jejich zřizovatele a uživatele.

Mnozí knihovníci jsou své profesi věrní, protože je naplňuje a je pro ně skutečně srdeční záležitostí. Bohužel však řada kreativních a inspirativních kolegů odchází do lépe placeného sektoru. Proto mi dovozte, milé knihovnice a milí knihovníci, poděkovat vám všem jménem vedoucích pracovníků veřejných knihoven v Olomouckém kraji za vaši obětavou a profesionální práci! Je škoda, že tak krásná a kreativní profese nemá dnes vyšší společenskou prestiž a je často nedoceněna. Přála bych všem knihovnám, aby získaly moderní a uživatelsky přívětivější prostory, které jim umožní naplno rozvíjet všechny aspekty jejich poslání jako nadčasových kulturních institucí. Pro prosperitu společnosti je totiž zásadní, aby čtenářská gramotnost byla co nejvyšší.

Děkuji panu prof. Jindřichu Štreitovi za fotografickou dokumentaci života vybraných knihoven, kolektivům pověřených knihoven za úzkou spolupráci, vedení a pracovníkům navštívených knihoven za jejich přijetí a vstřícnost během fotografování. Zvláštní poděkování patří celému realizačnímu týmu za přípravu podkladů a fotografií, zpracování stovek snímků a precizně odvedenou práci. V neposlední řadě chci poděkovat zřizovateli, Olomouckému kraji, jak za finanční podporu a zajištění vydání této publikace, tak za každoroční finanční podporu knihoven v regionu.

Těším se na výstavu o veřejných knihovnách, která bude dalším výstupem tohoto projektu a využije bohatý fotografický materiál.

Přeji veřejným knihovnám mnoho úspěchů v naplňování jejich poslání, spokojené zaměstnance, čtenáře a uživatele, kteří se do knihoven budou vždy rádi vracet!

Iveta Ťulpíková
ředitelka VKOL

Veřejné knihovny v Olomouckém kraji

Mosty mezi tradicí, přítomností a budoucností

Veřejné knihovny mají na našem území bohatou historii sahající více než sto let zpět (často navazovaly na tradici spolkových knihoven). Již v roce 1919 byl přijat první knihovní zákon, který knihovny definoval jako vzdělávací instituce. Ty následně zažily velký rozmach.

Knihovny stojí na principech demokracie, rovném přístupu k informacím a otevřenosti všem bez rozdílu. Kromě péče o knižní fondy a půjčování knih bývají nezdědka jediným místem v obci, kde se odehrává kulturní a společenský život. Moderní knihovny v dnešní době fungují na třech základních pilířích:

Rozvoj občanské společnosti a centra komunit

Knihovny jsou přirozeným srdcem komunity, kde se lidé setkávají a společně sdílejí nápady.

Vzdělávací instituce

Knihovny podporují vzdělání a celoživotní učení, čímž přispívají k rozvoji znalostní společnosti.

Správcí kulturního dědictví

Knihovny pečují o kulturní a znalostní poklady, které jsou klíčové pro udržení naší historie a identity.

V krajských městech jsou knihovny zřizovány příslušnými hejtmanstvími, s výjimkou Národní knihovny v Praze a Moravské zemské knihovny v Brně, které spadají pod ministerstvo kultury. V některých krajích zároveň plní funkci městských knihoven. Vědecká knihovna v Olomouci má v rámci českých knihoven zvláštní význam, a to nejen jako garant kvality, ale i jako koordinátor knihovnických a informačních služeb v celém kraji. Vedle ní v krajské metropoli působí Knihovna města Olomouce, která provozuje řadu poboček v městských částech, Knihovna Univerzity Palackého a další menší specializované knihovny. V celém Olomouckém kraji pak sedm knihoven vykonává regionální funkce, což zahrnuje metodické vedení menších knihoven v regionu.

Knihovny svým počtem tvoří jednu z nejhustších sítí kulturních institucí na našem území, nabízející rozmanitou paletu kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit pro širokou veřejnost. V Olomouckém kraji v současnosti

evidujeme 470 veřejných či obecních knihoven.

S ohledem na demografický vývoj bude jejich význam v budoucnosti dále růst, zejména v oblastech jako celoživotní vzdělávání, rozvoj digitálních dovedností, podpora současné kultury a umění či naplňování společenské role a aktuálních potřeb společnosti. Jsou rovněž nepostradatelnými partnery spolupráce v oblasti kultury i solidarity.

Veřejné knihovny také udržují živé kontakty s knihovnami a profesními organizacemi v zahraničí. České knihovnictví má zastoupení ve světové Mezinárodní federaci knihovnických sdružení a institucí (IFLA), na domácí půdě jsou klíčovými partnery Sdružení knihoven ČR (SDRUK) a Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP).

Knihovna města Olomouce. Řadě měst a obcí se podařilo zmodernizovat interiéry knihoven s cílem vybudovat atraktivní a přívětivější prostory pro uživatele, kteří v nich tráví volný čas.

◀ Místní knihovna Vsisko. Knihovny kromě literatury nabízí často také různé stolní nebo společenské hry pro děti i dospělé. Pořádají oblíbená herní setkání.

Vědecká knihovna v Olomouci

Bezručova 3, 779 00 Olomouc

Zřizovatel Olomoucký kraj

www.vkol.cz

Počet obyvatel	101 825
Počet čtenářů	10 539
Počet výpůjček v roce	284 470
Počet knihovních jednotek	2 425 416
Roční přírůstek fondu	31 138
Počet knihoven v Olomouckém kraji	470
Počet zaměstnanců	102
Celkem přístupů na web	149 159
Nejčtenější kniha v roce 2023	<i>Bílá Voda</i> Kateřiny Tučkové

O knihovně

Vědecká knihovna v Olomouci (zkratka VKOL) je druhou nejstarší a rozsahem fondu třetí největší veřejnou knihovnou v České republice. Její počátky se datují rokem 1566 a jsou spjaté se založením jezuitské koleje a dějinami olomoucké univerzity. Od roku 2001 spadá pod Olomoucký kraj jako jeho příspěvková organizace.

Tato knihovna je víc než jen místem, kde se půjčují knihy. Je to paměťová instituce, která pečlivě uchovává a rozšiřuje svou sbírku o veškerou knižní produkci vydanou na našem území. Tím garantuje správu a ochranu kulturního dědictví a aktivně spoluvytváří národní paměť pro budoucí generace. Od roku 1807 má knihovna právo na povinný výtisk z celého území Moravy. Později se tato výsada rozšířila na celé území našeho státu, což znamená, že všichni čeští nakladatelé musí odevzdat jeden výtisk každého titulu do Olomouce. Díky tomu a současně i dalším akvizicím, darům a mezinárodní výměně publikací ročně do fondu přibude okolo 30 000 nových dokumentů. V roce 2023 získala knihovna do svého rozpočtu

na nákup nových knih tři miliony korun. Jako odborná knihovna s univerzálním fondem doplněným specializovanými fondy zpřístupňuje veřejnosti kompletní tuzemskou knižní a časopiseckou produkci z celého území republiky.

V současnosti VKOL pečuje o téměř 2,5 milionu knihovních jednotek, mezi nimiž významný podíl tvoří vzácné historické fondy. Ty zahrnují rukopisy, staré tisky, mapy a unikáty jako *Bible olomoucká*, *Bible boskovická*, *Graduál loucký* nebo *Evangeliiář zábrdovický*, které mají status kulturní památky. Zásadní většina fondu je zpracována v on-line katalogu knihovny, kde si lze potřebné tituly objednat, knihy starší 50 let jsou však k dispozici jen ve studovnách. Část knih se denně svází z externích depozitářů do centrální budovy, kde jsou objednané tituly připraveny čtenářům k vyzvednutí nebo předloženy k prostudování ve studovnách.

VKOL poskytuje svým čtenářům širokou škálu služeb. Vedle běžných výpůjček nabízí i meziknihovní výpůjční

◀ Hlavní budova Vědecké knihovny v Olomouci byla původně sídlem Rakousko-uherské banky. Znají ji generace čtenářů a badatelů, kteří někdy využili jejích služeb. V roce 2023 si jeden čtenář vypůjčil rekordních téměř 1 200 dokumentů. Foto: Rostislav Gregor.

služby, které umožňují získat dokumenty z jiných domácích i zahraničních knihoven. Knihovna rovněž spravuje cizojazyčné fondy, jako jsou německá a anglo-americká knihovna, sbírku norem, patentů, zvukových CD a dalších multimédií, nabízí přístup k databázím odborných článků a archivům denního tisku. Díky digitalizaci můžete prohlížet naskenované fondy v digitální knihovně, což je ideální pro výzkum a studium.

Zaměstnanci knihovny se starají o vše od správy fondu, akvizice, zpracování a katalogizace domácí a zahraniční produkce dokumentů (monografií, ročenek, kartografických dokumentů, hudebnin, sborníků, divadelních programů a katalogů výstav) po revizi záznamů. Řeší ekonomiku provozu, projekty, personalistiku, správu a údržbu budov. Pracují rovněž na projektech, které podporují rozvoj čtenářské, informační a mediální gramotnosti. Zaměstnanci knihovny jsou rovněž zpracovateli regionální bibliografie a nepřetržitě pracují na rozvoji IT technologií a informačních systémů. Kolegové v knihovně se mohou spolehnout na technickou podporu a školení, které jim pracovníci z IT oddělení poskytují. Postupně se daří digitalizovat fondy vzácných exemplářů moravik a periodik moravské provenience. Knihovna nezapomíná ani na svou povinnost metodicky vést ostatní knihovny v regionu, zajišťovat kvalitu jejich služeb a koordinovat plnění regionálních funkcí. Kromě toho VKOL pořádá akce pro veřejnost, konference, výstavy, vydává odborné texty a publikace a čtyřikrát do roka také časopis KROK, podporuje charitativní projekty a solidaritu mezi občany.

Knihovna má zázemí ve čtyřech budovách. Hlavní sídlo se nachází na Bezručově ulici. Ředitelství je v současnosti propojeno novým foyer s Červeným kostelem.

V roce 2019 byl dokončen a uveden do provozu moderní depozitář v městské části Hejčín, kde se nachází restaurátorské a knihařské dílny i digitalizační pracoviště, které čeká v nadcházejících letech obměna poruchových skenovacích přístrojů, aby bylo možné pokračovat v digitalizaci cenných fondů. V Ostružnické ulici sídlí oddělení regionálních služeb.

I přes dvě zásadní investice Olomouckého kraje, které zahrnovaly nový depozitář a revitalizaci Červeného kostela a přispěly ke zkvalitnění služeb, stále knihovna postrádá moderní budovu, která by odpovídala všem potřebám současného knihovnictví. Soustředění provozů a služeb pod jednu střechu by zajistilo důstojné a uživatelsky přívětivé prostředí pro zaměstnance i čtenáře. K realizaci tohoto plánu bude však nutná spolupráce státní správy, Olomouckého kraje, města a dalších partnerů.

VKOL se každoročně podílí na organizaci prestižní konference Knihovny současnosti, která se tradičně koná v Olomouci. Spolupracuje s významnými domácími i zahraničními institucemi, včetně Národní knihovny a Moravské zemské knihovny, a udržuje partnerství s knihovnami v Opolí a Nördlingenu. Aktivně se zapojuje do různých projektů a vyhledává dotační tituly na všech úrovních, od městské, krajské po evropskou. Program Erasmus+ přináší nové mezinárodní kontakty a umožňuje sdílet zkušenosti s kolegy ze zahraničí, což jen potvrzuje její dynamický a otevřený přístup k novým výzvám a možnostem.

Cílem Vědecké knihovny v Olomouci je stát se centrem poznání 21. století pro studenty, vědce, odbornou i laickou veřejnost.

Informační služby se nachází v přízemí hlavní budovy. Pracovníci jsou připraveni čtenářům zodpovědět dotazy či pomoci s vyhledáním literatury. Starají se také o exkurze v knihovně, věnují se školením v oblasti celoživotního vzdělávání. Foto: Kateřina Sajfertová.

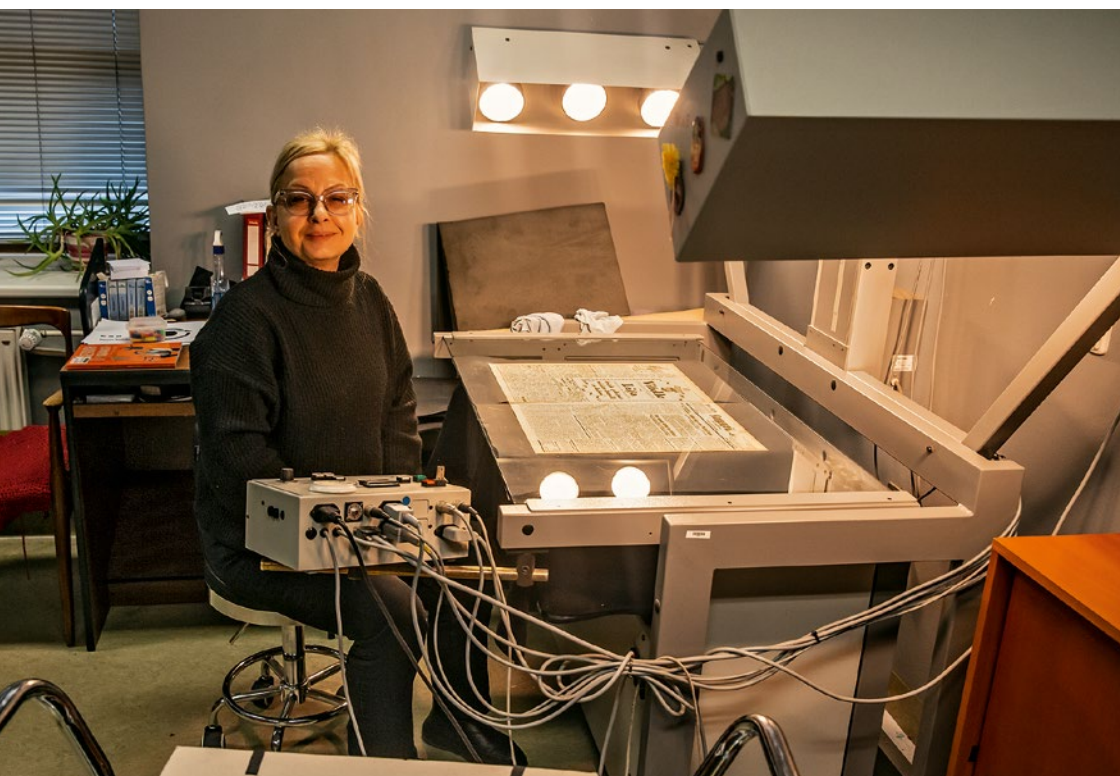
Komfort vracení knih. VKOL disponuje dvěma biblioboxy umístěnými před novým foyer. Čtenáři mohou jejich prostřednictvím vracet knihy v době uzavření knihovny.

Oddělení knihovnických a informačních služeb je čtenářům k dispozici šest dní v týdnu. Pracovníkům oddělení projdou denně rukama stovky knih.

Německá knihovna. Zaměřuje se na beletrii, ranou výuku němčiny a kulturu německy mluvících zemí. Zavedeným se stal během deseti let festival německé kultury *Olmützer Kulturtage* (OKU), který je důležitým spojníkem mezi českou a německou minulostí v Olomouci a okolí a mostem usilujícím o budování česko-německých vztahů. Foto: Anežka Čevelíková.

Fotodílna zajišťuje ochranné mikrofilmování významných regionálních periodik nebo také šetrné pořizování kopií novinových článků.

Volný výběr. Zájemci si zde mohou půjčit novinky domácí i zahraniční literatury. Pracovníci poradí a rádi zaregistrují nové čtenáře nebo prodlouží čtenářské průkazy. Sřredořkoláci mají registraci zdarma.
Foto: Kateřina Sajřrtová.

Kancelář meziknihovních služeb. Jejich prostřednictvím získávají žadatelé knihy nebo kopie jak z fondu VKOL, tak z jiných českých a zahraničních knihoven.

Studovna vázaných novin. Využívána je badateli, kteří potřebují dohledat informace z dobových novin a časopisů, jež nejsou dosud přístupné v digitální knihovně Kramerius. K dispozici jsou zde také čtečky mikrofilmů.

Hlavní studovna slouží k prezenčnímu půjčování knih a časopisů a čtenářům zajišťuje klidné prostředí pro četbu a studium.

Ředitelka VKOL Iveta Ťulpíková ve skladu knih v hlavní budově. Velkým úkolem příštích let bude přechod na nový knihovní systém.

Každá kniha má své místo. Knihy je do skladů potřeba zařadit vždy tam, kam patří, aby byly dobře dohledatelné. Ze skladu v hlavní budově jsou čtenářům k dispozici do dvou hodin od objednání, z externích skladů pak do druhého dne.

Právo povinného výtisku se vztahuje i na veškerou novinovou a časopiseckou produkci v ČR. Na regálech jsou pečlivě rozmístěna nejnovější čísla novin a časopisů.
Foto: Anežka Čevelíková.

Expedienti mají náročnou práci, často pro knihy šplhají po žebřících, regály jsou vysoké, orientace ve skladech není snadná. V létě se navíc musí zaměstnanci vypořádat s vysokými teplotami, v zimě s chladem.

Sklad s dřevěnými policemi v hlavní budově má sice své kouzlo, ale neodpovídá potřebám knihovny 21. století.

Lístkový katalog stále slouží ke kontrole fondu. Knihovna má povinnost provádět pravidelnou revizi svého fondu. Foto: Tereza Dragounová.

Kontrola a zakládání dokumentů do regálů.
Foto: Tereza Dragounová.

Kontrast. Kapacita nového depozitáře v Hejčíně by měla vystačit na 15 až 20 let. Knihy jsou zde uskladněny v optimálních podmínkách (18 °C, 50% vlhkosti).

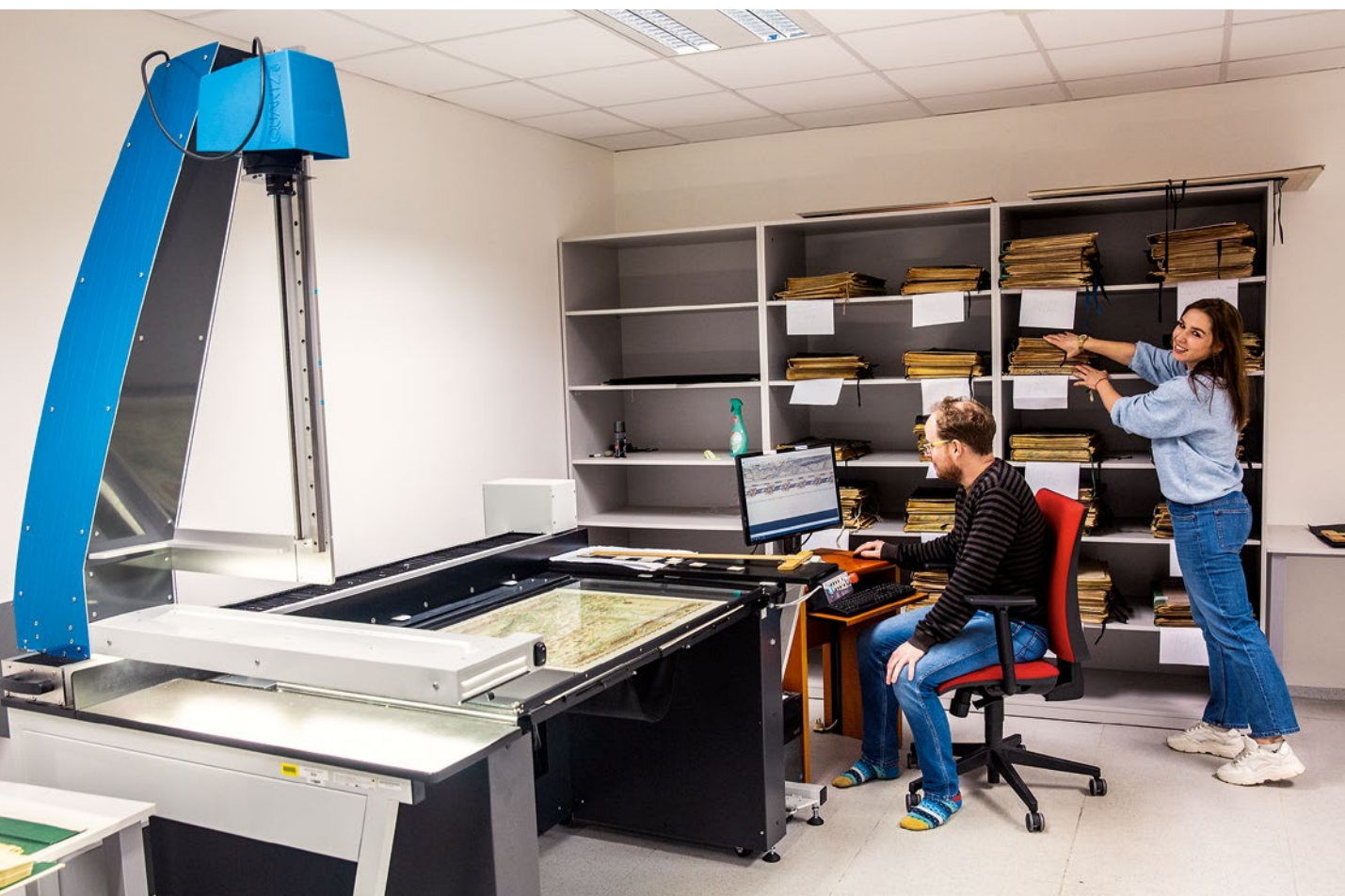
Restaurátorská dílna v Hejčíně je jednou z nejmoderněji vybavených v České republice. Restaurují se tu i vzácné historické tisky.

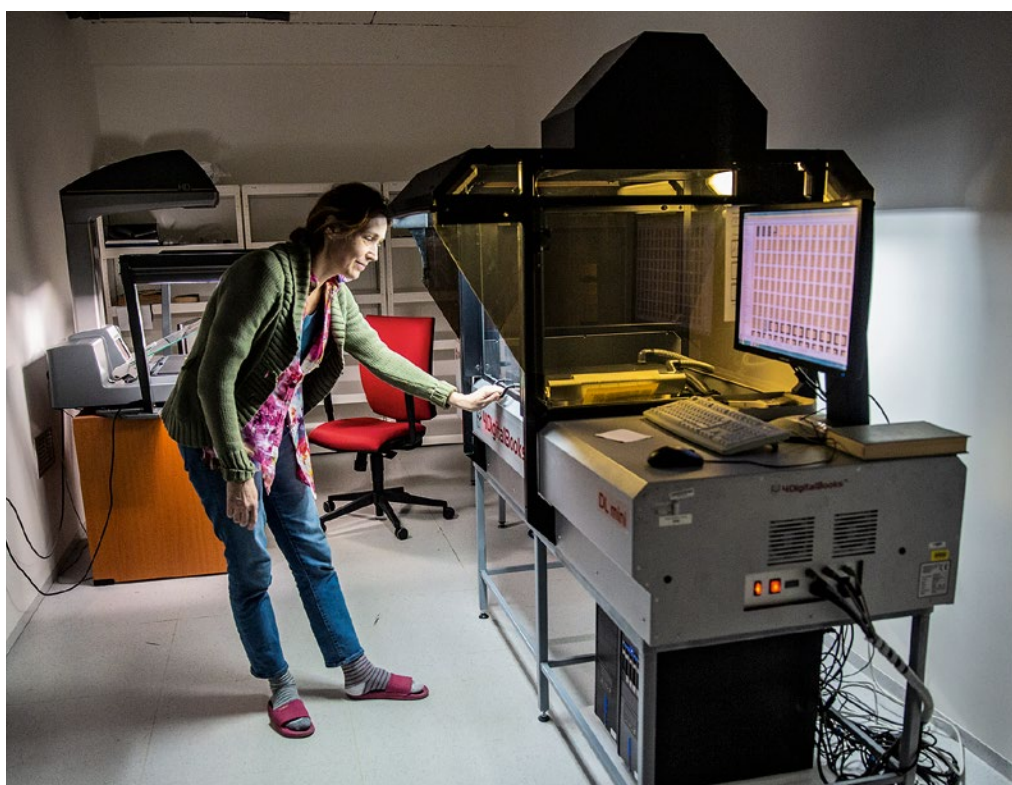
Velkou prioritou VKOL jako paměťové instituce je digitalizace fondu a jeho zpřístupnění na online platformách širokému okruhu čtenářů. Digitalizační pracoviště sídlí také v depozitáři v Hejčíně.

Práce v knihařské dílně je velmi rozmanitá, mimo oprav knih zde vznikají také různé ochranné obaly, desky apod.
Foto: Rostislav Gregor.

Pracovníci digitalizačního pracoviště v akci. VKOL připravila a podala žádost o dotaci z NPO na obnovu technického vybavení a pořízení potřebného nového hardware a nových skenerů. Stávající vybavení je za hranicí životnosti, je poruchové, a pokud by VKOL situaci neřešila, zpomalil by se proces digitalizace sbírek. Celkový rozpočet přesahuje 20 milionů korun. Projekt byl v listopadu 2024 schválen a knihovna získala finanční prostředky z NPO ve výši 16 mil. Kč.

Nový skener byl již pořízen pro úsek historických fondů. Modernizaci digitalizačního zařízení se podařilo realizovat v rámci výzvy Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek I. z prostředků NPO.

Studovna historických fondů. Slouží badatelům, kteří mají zájem o prezenční studium cenných fondů VKOL.

Ze zákulisí... Knihovna systematicky doplňuje a archivuje veškerou knižní a časopiseckou produkci z území ČR. Své fondy obohacuje také nákupem, dary, výměnou fondu včetně zahraniční literatury. Než se nově získané dokumenty dostanou ke čtenářům, tak musí projít tzv. linkou zpracování v oddělení doplňování a zpracování fondu (DZF).

Dokumenty z DZF přebírají kolegové z ochrany knihovního fondu, až potom jsou knihy přístupné v on-line katalogu k vypůjčení. Foto: Anežka Čevelíková.

Po zpracování knih v akvizici probíhá jejich katalogizace. Ve jmenném popisu se vytváří vlastní bibliografický záznam obsahující informace o knize (např. název, autoři, apod.), věcný popis se pak zabývá obsahovou stránkou dokumentu (klíčová slova). Poslední fází je kontrola úplnosti a správnosti záznamů.

V multimediální studovně je přístup na internet, jsou zde k zapůjčení CD i audionahrávky. Pravidelně je doplňován fond zvukové knihovny pro uživatele se zrakovým handicapem. K poslechu vinylových desek je zájemcům k dispozici gramofon.

Neodmyslitelnou součástí
každé instituce v dnešní
době je oddělení
informačních technologií,
na starost má mimo
dalších činností celý chod
knihovního systému.

Hospodaření příspěvkových
organizací se řídí přesnými
pravidly zadanými
zřizovatelem.

O zaměstnance je třeba se starat, což zajišťuje personální pracovník. Knihovna pořádá každoročně společné setkání bývalých i současných zaměstnanců. Oddělení ekonomiky a provozu spravuje veškerou agendu ekonomickou, provozní i personální.

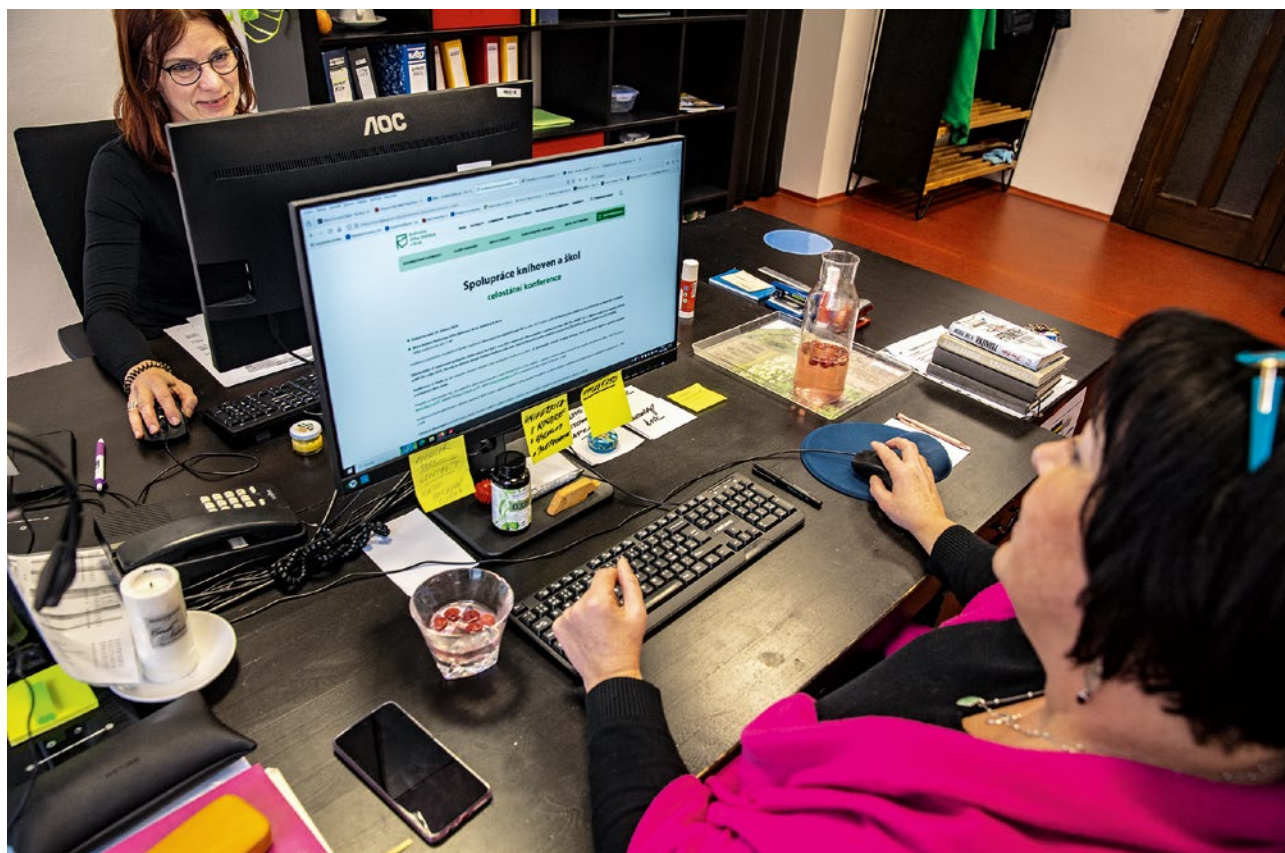
Veřejné knihovny v celém kraji metodicky vede VKOL prostřednictvím nejmenšího oddělení regionálních služeb knihovnám Olomouckého kraje. Pracovnice každoročně organizují také odborná školení knihovníků.

Práce v Červeném kostele obnáší řadu činností. Součástí je také instalace výstav a manipulace s vitrínami.

Pohled do jedné z kanceláří úseku historických fondů, jehož pracovníci mj. pravidelně vydávají publikace a připravují výstavy z cenných fondů VKOL.

Ze zákulisí knihovny. Kanceláře jsou ve všech budovách VKOL. Vedení knihovny sídlí v budově ředitelství na Bezručově 3, další provozy převážně v hlavní budově na Bezručově 2 a na Ostružnické ulici, kde je také školící učebna.

Zázemí pro návštěvníky. S otevřením Červeného kostela začala fungovat šatna ve foyer, jejíž provoz zajišťují pracovnice recepcce. Foto: Tereza Dragounová.

Ve foyer VKOL si mohou zájemci vybrat z nabídky přibližně 30 titulů novin a časopisů.

Moderně zařízené foyer Červeného kostela poskytuje návštěvníkům příjemné prostředí, ve kterém si mohou odpočinout nebo vychutnat šálek kávy a zakousnout něco dobrého z nabídky kavárny.

Komunitní role VKOL

Vědecká knihovna v Olomouci dlouhodobě trpěla nedostatkem vhodných prostor pro konání kulturních a vzdělávacích akcí. To se však dramaticky změnilo s proměnou Červeného kostela, který se z kdysi nevhodného depozitáře knih stal elegantním a moderním kulturně-společenským sálem. Již přes rok tyto nové prostory obohacují komunitní život v krajském městě a posilují kulturní a vzdělávací roli Vědecké knihovny v Olomouci. Knihovně umožnily rozšířit nabídku a frekvenci různých formátů programů pro širokou i odbornou veřejnost, což potěšilo pravidelné a přivedlo zcela nové návštěvníky.

Od ledna do prosince se zde koná nespočet akcí, které přitahují všechny věkové kategorie. Mezi pravidelnými hosty lze najít spisovatele, umělce, historiky, cestovatele, hudebníky, vědce a další inspirativní osobnosti. Program je opravdu pestrý – od autorských čtení a přednášek přes besedy a diskuze až po večery deskových her a různé workshopy, během kterých se zájemci mohou naučit umění pletení nebo jiné tvůrčí činnosti. VKOL dále pořádá sousedská setkání, koncerty, promítání filmů, divadelní představení, knihovnické lekce, konference, čtenářské kluby, výstavy, a dokonce i svatby – to vše je součástí života knihovny. Některé akce se konají i mimo knihovnu na atraktivních místech s bohatou historií.

Knihovna se pravidelně zapojuje do celorepublikových projektů. Pořádá například Noc literatury, Dny evropského dědictví, Muzejní noc, Noc kostelů, připravuje aktivity v rámci Týdne knihoven nebo Března – měsíce čtenářů, v jehož rámci proběhl i Maraton čtení aneb Kafka v kostele. Knihovna také spolupracovala na projektu Spisovatelé do knihoven, již několik let je součástí festivalu francouzské kultury Bonjour Olomouc, a pořádá vlastní konferenci Bibliotheca Antiqua, festival Olmützer Kulturtag (OKU) či oblíbenou oslavu Dne evropských jazyků Speak-Dating. Nové formáty vzdělávacích pořadů jako Pohledy do minulosti, Univerzita v kostele, Umění stárnout, Dialogy o vesmíru nebo Pozvání na skleničku

rozšiřují obzory návštěvníků. V knihovně se pravidelně setkávají wikipedisté. Mladí lidé mohou rozvíjet své dovednosti v unikátním projektu programovacích klubů CoderDojo, pro mladší generace je určena také diskuzní platforma STŘEDT. Červený kostel se také stal ideálním místem pro Čtenářský a diskuzní klub, nabízený v rámci Univerzity třetího věku. V tomto atraktivním prostoru našly své místo předčítání v němčině Bücherwurm Olomouc, Femislam a mladá poezie Vyčítání.

VKOL se rovněž dlouhodobě věnuje výstavám a prezentaci svého bohatého fondu. Vedle přípravy vlastních expozic hostí i zajímavé fotografické či vzdělávací výstavy. Červený kostel se stal lákavou zastávkou i pro turisty, kteří mohou během hlavní sezóny absolvovat komentované prohlídky s průvodcem. Knihovna pravidelně podporuje charitativní projekty, např. dlouholetý projekt Adopce na dálku, spolupořádá benefiční koncerty a poskytuje prostory pro prezentaci nejen ukrajinské kultury.

Vedle kulturních aktivit se knihovna dlouhodobě věnuje odbornému vzdělávání. Nabízí exkurze a edukační programy pro školní skupiny i pro širší veřejnost, včetně kurzů zaměřených na posílení jazykových kompetencí. Velkou výzvou byl projekt Kreativní akademie Olomouckého kraje, zaměřený na pracovníky v kultuře a kreativním sektoru, který se soustředil na rozvoj manažerských, digitálních, ekonomických a IT dovedností. Projekt byl financován ve výši 2,5 mil. korun v rámci Národního plánu obnovy prostřednictvím ministerstva kultury za spoluúčasti Olomouckého kraje. Pozornost je směřována také na seniory, a to zejména v oblasti posilování digitálních kompetencí a celoživotního vzdělávání. Do Červeného kostela přesunul své významné akce také Olomoucký kraj. O atraktivní prostory je zájem ze strany spolupracujících kulturních institucí, prestižních festivalů i firem. Díky tomu se rozšiřuje nabídka programů a posiluje spojení mezi knihovnou a dalšími aktéry kulturního a kreativního sektoru.

◀ Noc literatury. Celorepublikový projekt každoročně představí současnou tvorbu světových autorů. V Olomouci se na její organizaci podílí vědecká, městská a univerzitní knihovna. Interpretace textů se ujmají herecké nebo rozhlasové osobnosti. V Olomouci se koná v nevšedních kulisách historických objektů, jako tomu bylo v případě olomoucké „Sixtinské kaple“ nacházející se ve školní budově zvané Komenium. Foto: Miloslav Jančík, archiv VKOL.

Propojování generací a stmelování komunity. Pletení je jednou z řady nových aktivit ve VKOL. Knihovna díky novému společenskému sálu rozvíjí svou komunitní roli formou kulturních, vzdělávacích a společenských aktivit. Foto: archiv VKOL.

Jedna z doprovodných aktivit výstavy zaměřené na restaurování historického fondu VKOL. Workshop vedený restaurátorkou knihovny byl věnován mechanickému vyčištění a zacelení případných trhlin osobních dokumentů. Foto: archiv VKOL.

Literární a diskuzní pořad VKOL, který byl součástí U3V. Foto: archiv VKOL.

Soutěž předčítání v německém jazyce Bücherwurm. Foto: archiv VKOL.

Příběh Červeného kostela VKOL

Příběh Červeného kostela začíná v květnu 1901 slavnostním položením základního kamene. Stavba pokračovala svižným tempem a už o rok později se němečtí evangelíci mohli radovat z dokončení svého nového chrámu. Tento architektonický skvost však sloužil svému duchovnímu účelu jen několik desítek let. Po druhé světové válce se kostel dostal do rukou českých evangelíků, ale v 60. letech minulého století byl státem zabaven a předán dnešní Vědecké knihovně v Olomouci, která jej začala využívat jako provizorní sklad knih. Toto provizorium trvalo až do roku 2019, kdy byla po výstavbě moderního depozitáře konečně otevřena cesta k revitalizaci kostela. Již v roce 2016 se začaly připravovat podklady k projektové dokumentaci rekonstrukce kostela, o dva roky později pak samotná projektová dokumentace. Veřejná zakázka na realizaci byla schválena na základě usnesení Rady Olomouckého kraje v červenci 2020. Projekt obnovy, který připravil a vedl architekt Miroslav Pospíšil a jeho tým z atelieru-r, pak odstartoval na podzim 2020 a v květnu 2023 byl slavnostně dokončen.

Kostel, jehož dominantním rysem je červená cihlová fasáda a 55 metrů vysoká věž s hodinami i štíhlou jehlanovou střechou, dnes spojuje historické prvky s moderním designem. Střechu navíc zdobí umělecké šperky z dílny olomouckého sochaře Jana Dostála. Z dobového mobiliáře kostela se zachovaly kazatelna, biblické citáty na stěnách a dřevěné ochozy, zatímco varhany a zvon byly již dříve přemístěny na jiná místa. Původní vitráže

byly v minulosti nahrazeny a nový život prostoru nyní vdechuje umělecky ztvárněný paraván ve tvaru kříže s knihami. Moderní atmosféru dotváří také nové osvětlení a výstavní systém s vitrínami.

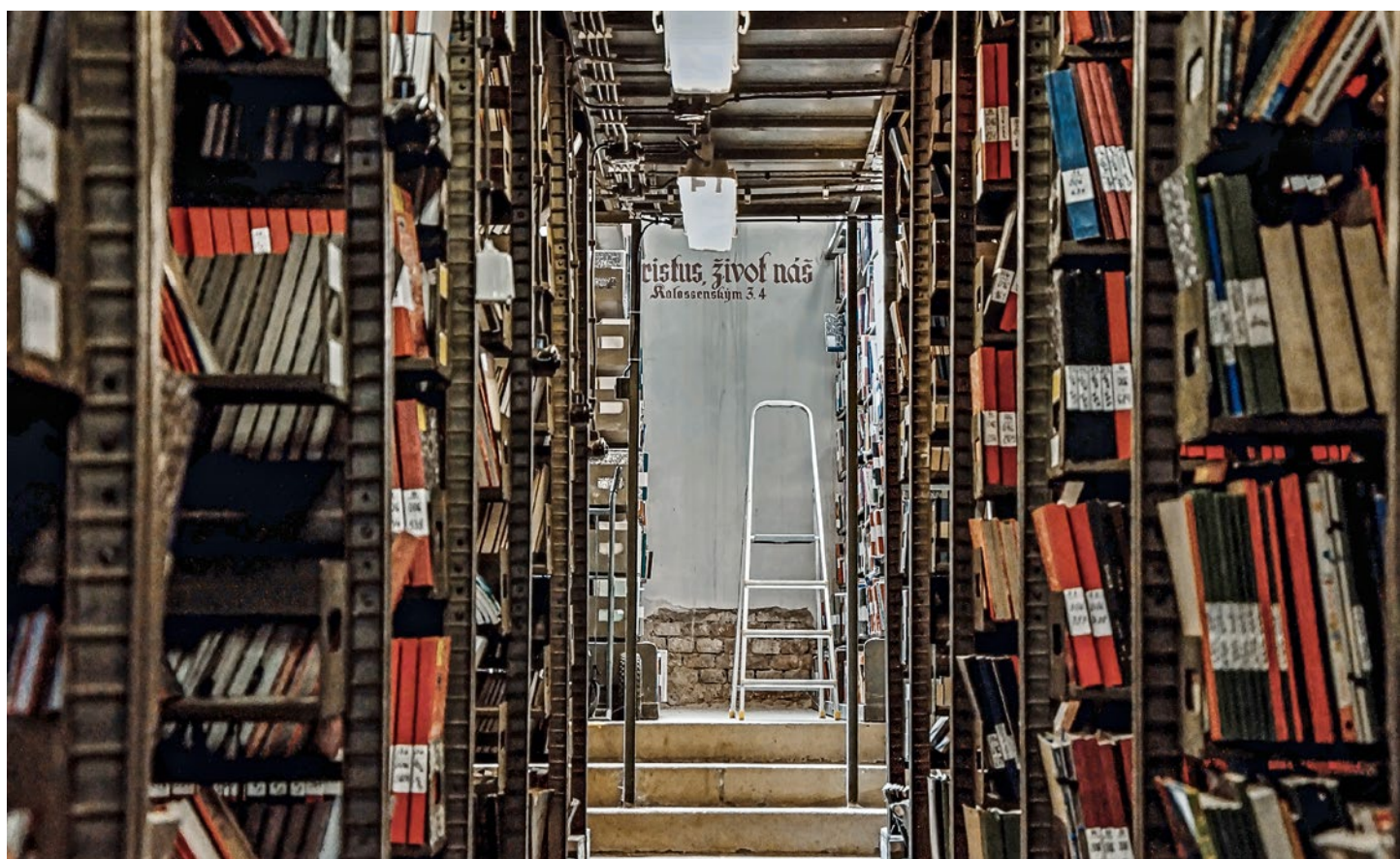
Foyer kostela i menší zahrada se staly oblíbenými místy k odpočinku, setkání, studiu či práci. Knihovni atmosféru recepce ještě umocňuje osm metrů vysoká stěna s téměř deseti tisíci knihami, které po setmění zdůrazní nasvícení. V pohodlných křeslech si lidé rádi čtou nabízené noviny a časopisy a vychutnávají kávu nebo moučník dle aktuální nabídky kavárny. Hostům jsou k dispozici také toalety a šatna pro návštěvníky kulturních a společenských akcí. Veřejný prostor před kostelem se otevřel až k jeho vstupu, čímž vznikla nová piazzetta, která ještě více podtrhuje unikátní atmosféru tohoto místa a je ideální pro venkovní akce. Revitalizovaný Červený kostel s originálně řešenou přístavbou foyer získal značný mediální ohlas nejen u nás, ale i v zahraničí. Obdržel řadu ocenění v oblasti architektury, designu a kultury, včetně Ceny města Olomouce za Počin roku 2023.

Dnes je Červený kostel opět ozdobou třídy Svoobody a právem patří mezi nepřehlédnutelné dominanty Olomouce. Tento úspěšný projekt mohl být realizován díky finanční podpoře Olomouckého kraje, který jako investor dokázal získat větší část prostředků z Národního plánu obnovy, financovaného Evropskou unií prostřednictvím ministerstva kultury.

◀ Hlavní budova zrcadlící se v přístavbě foyer Červeného kostela.
Projekt získal řadu ocenění v oblasti architektury. Foto: Olomoucký fotograf, archiv VKOL.

Interiér Červeného kostela sloužil 60 let jako depozitář knih od okamžiku, kdy byl v době komunismu evangelické církvi odebrán a zestátněn. Dnešním majitelem je Olomoucký kraj, který do jeho rekonstrukce vložil 170 milionů korun, z toho větší část se podařilo čerpat z NPO. Foto: archiv VKOL.

Uskladněné knihy v bývalém chrámu trpěly nepříznivými podmínkami a byly napadány plísněmi. V létě zde bylo horko a vlhko, v zimě mrzlo. Foto: archiv VKOL.

Rekonstrukce Červeného kostela s přístavbou nového foyer trvala dva a půl roku, nový společenský sál se veřejnosti slavnostně otevřel 17. května 2023. Akustika kostela umocňuje prožitek z koncertů vážné hudby. Foto: archiv VKOL.

Díky Červenému kostelu získala knihovna nové výstavní prostory, ve kterých může důstojně prezentovat jak své unikátní fondy, tak hostit výstavní projekty i slavných umělců. Foto: archiv VKOL.

Oblíbený Evropský den jazyků se od roku 2001 slaví každoročně 26. září, v Olomouci se připomíná prostřednictvím akce Speak-Dating. V roce 2024 proběhl jubilejní desátý ročník. Foto: archiv VKOL.

Autorské čtení Aleny Mornštajnové odstartovalo kulturní aktivity v Červeném kostele VKOL. Foto: archiv VKOL.

Divadelní představení Pohádka z budíku v rámci druhého ročníku Sousedské slavnosti, kterou VKOL organizuje nejen pro sousedy žijící v okolí knihovny. Foto: archiv VKOL.

Jedno z příjemných zákoutí opravené knihovny v Libině.

Knihovny v regionech

Regionální funkce knihoven v Olomouckém kraji

Knihovny v Olomouckém kraji mají své poslání a jejich regionální funkce jsou klíčové pro udržení kulturní vitality regionu. Hejtmanství jednotlivých krajů mají podle knihovního zákona povinnost zajistit tyto funkce, a to včetně jejich financování. Pro rok 2025 uvolnil Olomoucký kraj pro knihovny v regionech nemalou částku 14,5 milionu korun. Navíc nově přidal dalších 400 000 korun na podporu projektu Bookstart – S knížkou do života, který umožňuje knihovnám nakupovat čtenářské sety pro nejmladší generaci, tedy novorozence i předškoláky. Tímto způsobem se snaží probudit zájem o knihy a čtení už od prvních krůčků.

Metodické vedení, podporu a koordinaci regionálních funkcí knihoven v celém Olomouckém kraji má na starost Vědecká knihovna v Olomouci. Na tomto úkolu úzce spolupracuje se sedmi knihovnami, pod které spadají konkrétní regiony – Hranice, Jeseník, Lipník nad Bečvou, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk, a také s Knihovnickým institutem Národní knihovny ČR a Sekcí pro regionální funkce Sdružení knihoven ČR. Jejich metodici poskytují podporu menším obcím knihovnám ve svém regionu. Společným cílem je vytvářet dobré podmínky pro rozvoj knihovnictví

podle platných standardů a motivovat zřizovatele k péči o knihovny.

Metodické centrum VKOL pořádá také v rámci celoživotního vzdělávání odborné kurzy, semináře, přednášky pro knihovníky i vzdělávací aktivity pro odbornou veřejnost. Zpracovává krajské metodiky, statistické výkazy, věnuje se poradenské činnosti, metodickým návštěvám knihoven, organizaci porad pověřených knihoven a řeší další úkoly. Vyhláší a pořádá anketu Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje.

V Olomouckém kraji je výkonem regionálních funkcí pověřeno těchto sedm knihoven:

- Městská kulturní zařízení Hranice, příspěvková organizace; středisko knihovna,
- Knihovna Vincence Priessnitze v Jeseníku (součást MKZ Jeseník),
- Městská knihovna Lipník nad Bečvou, příspěvková organizace,
- Knihovna města Olomouce, příspěvková organizace,
- Městská knihovna Prostějov, příspěvková organizace,
- Městská knihovna v Přerově, příspěvková organizace,
- Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk.

Inspirace

Malé venkovské knihovny jsou často srdcem kulturního života obce. Jsou to místa, kde se lidé setkávají, kde knihovníci nejen doporučují knihy, ale také organizují kulturní akce a poskytují důležité informace. Spolupráce s místními školkami, školami, domovy pro seniory, spolky, firmami je klíčová a mnozí knihovníci se tak v průběhu let stávají skutečnými osobnostmi, které ovlivňují kulturní život celé komunity. V místech, kde knihovna není, chybí často i prostor pro setkávání, podpora čtenářů a celkový rozvoj kultury a společenského života v obci. Tento nedostatek nejvíce pocítí děti, mládež a senioři. Dobrá knihovna je tedy nejlepší investicí do budoucnosti obce.

Dnešní knihovny jdou vstříc potřebám svých uživatelů a nabízejí pestrý škálu zajímavých, nevšedních

a kreativních aktivit, často v architektonicky působivých prostorách. Od autorských čtení, besed s cestovateli a dobrodruhy, přednášek o regionálních osobnostech až po diskuze na historická a společenská témata – knihovny mají co nabídnout všem věkovým skupinám. Návštěvníci se mohou těšit na programy zaměřené na přírodu, hudbu, výtvarné umění, tvořivé dílny, promítání, divadelní představení, koncerty či výstavy.

Na řadě míst fungují semínkovny, recyklují se mobily nebo půjčují brýle lidem, kteří si je doma zapomněli. Rozšiřují také nabídku o společenské hry, interaktivní knihy, audioknihy, e-knihy, únikové hry a příměstské tábory. Knihovny tak neustále přinášejí nové možnosti, jak obohatit kulturní a společenský život obce.

Hranicko

Městská kulturní zařízení Hranice, p. o.; středisko knihovna

Masarykovo nám. 71, 753 01 Hranice

Zřizovatel město Hranice

www.knihovna-hranice.cz

Počet obyvatel (vč. městských částí)	17 205
Počet čtenářů	2 026
Počet výpůjček v roce	84 070
Počet knihovních jednotek	60 522
Počet obsluhovaných knihoven v rámci regionálních funkcí	32
Roční přírůstek fondu (včetně RF)	2 675
Počet zaměstnanců (včetně RF)	5,8
Nejčtenější kniha v roce 2023	<i>Bílá Voda</i> Kateřiny Tučkové

O knihovně

Na Masarykově náměstí v Hranicích, pod dohledem města, které je jejím zřizovatelem, se nachází knihovna, která nejen uchovává bohatou historii, ale také aktivně formuje kulturní život města. Hranická knihovna, s kořeny sahajícími až do počátků českého národního obrození, se pyšní více než 1 800 čtenáři a knihovním fondem čítajícím téměř 49 000 jednotek.

Knihovna v Hranicích má za sebou dlouhou a pestrou historii. První veřejnou knihovnu zde v roce 1811 založil Josef Heřman Agapit Gallaš, jeden z předních českých buditelů. Tento odvážný krok zařadil Hranice mezi prvních pár měst na Moravě, která měla svou veřejnou knihovnu. V roce 1894 vznikla veřejná knihovna pod záštitou spolku Veřejné knihovny národní a v roce 1911 otevřela své dveře i veřejná čítárna. Změny v českém knihovnictví přišly s prvorepublikovým knihovnickým zákonem z roku 1919. Hranická knihovna byla na ně připravena.

V letech 1953 až 1960 měla knihovna v Hranicích okresní působnost a dohled nad 73 obecními knihovnami v okrese. Během následujících čtyř dekad několikrát změnila své působíště, než se usídlila v prostorách Staré radnice, kde působí již více než dvacet let. Po sametové revoluci v roce 1989 prošla knihovna zásadními změnami – stala se příspěvkovou organizací města Hranice a zahájila automatizaci knihovnických činností. V roce 2003 byla pověřena výkonem regionálních funkcí, díky tomu se její služby neustále zlepšují, ať už prostřednictvím moderních technologií, nebo online služeb.

V roce 2015 se knihovna stala součástí nově vzniklé příspěvkové organizace Městská kulturní zařízení Hranice, což umožnilo její další rozvoj. O tři roky později prošly prostory knihovny na Staré radnici kompletní rekonstrukcí, které knihovně dodaly moderní a přívětivý vzhled.

◀ Městská knihovna v Hranicích je jednou z nejstarších na Moravě. Prostory sdílí s dalšími institucemi (muzeem, střediskem kultury a městským informačním centrem). Foto: Rostislav Gregor.

Aktivita

Hranická knihovna není jen místem pro půjčování knih. Dlouhá léta zde fungoval Kruh přátel hudby a Turistické informační centrum, knihovna sama pořádala festival Evropské jazzové dny. Mezi nejvýznamnější projekty posledních let patří Hranická literární akademie a Knihovna v ulicích, která oživovala veřejný prostor příběhy osobností z Hranic. Díky modernizaci webových stránek a nejnovějšímu knihovnickému systému se zvýšila efektivita online služeb. A nelze opomenout vždy ochotný a příjemný přístup všech knihovnic.

Knihovna se zaměřuje nejen na besedy se spisovateli, ale také na vzdělávací akce pro veřejnost všech věkových kategorií. Témata sahají od ekologie, astronomie, cestování, historie a literatury až po zdraví a aktuální světové události. Spolupracuje se všemi stupni škol i komunitními zájmovými organizacemi.

Knihovna pravidelně přispívá články do *Hranického zpravodaje* a zapojuje se do celostátní akce Knížka pro prvňáčka, kterou rozšířila i na další obecní knihovny v regionu.

Inspirace

Hranická knihovna spravuje celkem 32 knihoven v regionu, včetně Městské knihovny v Kojetíně, která je od roku 2004 jejím střediskem a zahrnuje devět obecních knihoven. Knihovníci, často neprofesionálové, pocházejí z různých sociálních prostředí. Jejich nadšení pro knihovnickou práci je obdivuhodné, neboť mnohdy pracují nad rámec svých povinností. Většina těchto knihoven je hezky zrekonstruovaná, s novým nábytkem a pohodlím pro návštěvníky, kde se lidé scházejí nejen kvůli půjčování knih. Některé knihovny slouží také jako klubovny, místa pro vítání občánků, menší oslavy, dílny pro maminky s dětmi nebo setkávání seniorů a školních dětí, kteří si zde společně čtou a povídají. Všechny tyto aktivity, ať už větší, či menší, jsou stejně důležité, protože vyžadují osobní nasazení knihovnic a knihovníků, kteří často věnují svůj volný čas tomu, aby v obcích udrželi kulturní život.

Jmenovat lze například knihovnice z obcí Jindřichov, Hluzov, Černotín, Horní Těšice, Hrabůvka, Klokočí, Skalička nebo Troubky, kde se pravidelně konají kreativní dílničky, společná čtení nebo výstavy obecních a hasičských kronik. Pestré aktivity zahrnují činnost Dámského spolku Klokočky, besedy se spisovateli a cestovateli, zimní kino, literární soutěže, veřejná čtení kronik, Noc s Andersenem, výstavy loutek, celoroční hru Lovci perel nebo pasování prvňáčků na čtenáře. Mnoho těchto knihoven prošlo rekonstrukcí díky podpoře zřizovatelů a grantovým programům. V některých obcích byly knihovny zrenovovány jako víceúčelové prostory, které se maximálně využívají pro různé aktivity komunit. Někde navíc zavedli i automatizovaný knihovnický systém. Za tím vším stojí lidé, kteří se do těchto aktivit zapojují a vytvářejí z knihoven kulturní centra své obce.

Ocenění

V roce 2018 získala Místní knihovna v Černotíně titul Nejlepší vesnická knihovna Olomouckého kraje a zvláštní ocenění v celostátní soutěži Knihovna roku. Tento úspěch se stal inspirací pro další knihovny v regionu, které se nyní snaží oživit kulturní život ve svých obcích. Přibýly

nové knihovny, které se věnují různým skupinám návštěvníků a organizují pro ně rozmanitá setkávání a kulturní akce s bohatým obsahem. Počet aktivit v těchto menších knihovnách nadále roste a jejich pestrá činnost obohacuje kulturní život v celém regionu.

Ze života

„Když mi končila studia na gymnáziu v 70. letech minulého století, zdálo se, že pro mě vysoká škola nebude. Rodina byla katolická a soudruzi mi dali špatný posudek. Nepřijali mě ani na knihovnické nástavbové studium, a tak jsem skončila v místní továrně. Práce mě nenaplňovala, po roce jsem odešla, aniž bych věděla, co dál. Pak

přišla šance – knihovnice dětského oddělení v hranické knihovně odcházela a během pěti minut bylo jasné, že budu její nástupkyní. Ta radost byla nepopsatelná! Díky této práci jsem si později doplnila odbornou kvalifikaci a odstartovala svou knihovnickou kariéru. A po všechny ty roky je to skvělá jízda!“

Paní Marie

◀ Knihovna v historické budově má své kouzlo. Vyhledávané zákoutí pro klidné čtení.

Studijní boxy zajišťují potřebné soukromí a přístup k internetu.

Architektonicky čistý interiér oddělení pro děti, doplněný tabulí s citáty velkých osobností.

Krabice, tzv. banánovky,
jsou stále praktickým
a nezbytným pomocníkem
v řadě knihoven.

Moderně řešený interiér knihovny v Hranicích. Foto: Rostislav Gregor.

Vedoucí střediska městské knihovny Marie Jemelková u výstavy mapující dějiny knihovny v Hranicích. Knihovna organizuje zdarma také bazar knih vyřazených z fondu nebo přinesených jinými čtenáři.

Moderně a funkčně zařízená pracoviště knihovny v Hranicích přináší zaměstnancům potřebný komfort pro kvalitně odváděnou práci.

Místní knihovna Drahotuše. Knihovníci se mnohde věnují také výstavní a galerijní činnosti. Výstavy jsou v knihovnách již tradičním formátem, návštěvníky poučí, zabaví nebo mohou podněcovat debaty.

Místní knihovna Černošín se nachází přímo v centru obce. V minulosti získala řadu ocenění, na což je právem hrdý také pan starosta. Kreativní knihovnice připravila spoustu projektů – tvořivé dílny, Kouzelné čtení, Noc s Andersenem, knihobudku, velikonoční strom – skořápkovník. Oblíbené je přespávání v knihovně, dopisy pro Ježíška či výlety. Nejen seniorům je určena roznáška knih domů.

Místní knihovna Jindřichov byla přestěhována do nových prostor po rekonstrukci bývalé školy v roce 2020.

Jesenicko

Knihovna Vincence Priessnitzze v Jeseníku

28. října 870/18, 790 01 Jeseník

Zřizovatel město Jeseník

www.knihovna-jesenik.cz

Počet obyvatel	10 593
Počet čtenářů	1 957
Počet výpůjček v roce	96 395
Počet knihovních jednotek	47 916
Počet obsluhovaných knihoven v rámci regionálních funkcí	22
Roční přírůstek fondu (včetně RF)	1 492
Počet zaměstnanců (včetně RF)	5,5
Nejčtenější kniha v roce 2023	<i>Tiché roky</i> Aleny Mornštajnové

O knihovně

Založení knihovny se váže k úsilí manželů Dvořákových, kteří v roce 1948 iniciovali vznik české knihovny ve městě. Přestože začátky nebyly snadné, a dokonce v roce 1951 budovu zasáhl ničivý požár, knihovna se rychle zotavila a získala novou budovu na Lipovské ulici, kde setrvala až do roku 2019. Od roku 1960 byla Městská knihovna v Jeseníku součástí Okresní knihovny v Šumperku. Zásadní změny přišly po roce 1996, kdy knihovna přijala nové jméno – Knihovna Vincence Priessnitzze – a stala se okresní knihovnou pro střediska Javorník, Jeseník, Mikulovice a Žulová. Významným krokem vpřed bylo vybavení knihoven výpočetní technikou díky grantu ministerstva kultury, což umožnilo modernizovat služby a přizpůsobit se novým potřebám čtenářů.

V roce 2002 byla Knihovna Vincence Priessnitzze pověřena výkonem regionálních funkcí pro okres Jeseník. Metodicky zajišťovala činnost pro 24 knihoven

z prostředků poskytovaných Olomouckým krajem. Dalším významným milníkem byl rok 2016, kdy se knihovna stala součástí Městských kulturních zařízení Jeseník. Tehdejší stav budovy na Lipovské ulici již nevyhovoval moderním potřebám, což vedlo k rozhodnutí přestěhovat knihovnu do nových prostor. Rekonstrukce objektu v Divadle Petra Bezruče, realizovaná v rámci česko-polského projektu, přinesla moderní zázemí nejen pro knihovnu, ale i pro Centrum společných aktivit (CSA). Nové prostory vznikly přestavbou bývalého loutkového divadla a obytného domu, s inovativním návrhem od ateliéru Nomi Architects. Financování projektu bylo zajištěno z programů IROP a Interreg CZ-PL, což umožnilo nejen výstavbu, ale i vybavení komunitního centra.

Navzdory počátečním obavám z poklesu návštěvnosti po přestěhování knihovny do méně centrální lokality se ukázalo, že nový prostor naopak láká nové čtenáře. Po zkušební provozu v srpnu 2019 byla knihovna

◀ Knihovna Vincence Priessnitzze je součástí Městských kulturních zařízení Jeseník, která v současnosti vede Pavel Haluza.

slavnostně otevřena za účasti vedení města a zástupců polské strany a rychle se stala oblíbeným kulturním centrem, kde se setkávají lidé všech generací a zájmů. Nově revitalizované prostory knihovny a CSA nabízejí širokou škálu možností. Najdete zde interaktivní knihovnu pro děti a dospělé, vzdělávací multimediální učebnu, projektovou místnost, zázemí pro organizaci Člověk v tísni a víceúčelový hudební sál.

Služby této knihovny jsou středem kulturního dění zaměřeného na obyvatele města i široké okolí. Celkové statistiky za rok 2023 mluví samy za sebe: téměř 2 000 registrovaných čtenářů si vypůjčilo přes 96 000 knih z celkového fondu čítajícího 47 916 knihovních jednotek. Knihovna také obsluhuje dalších 22 knihoven v regionu, což svědčí o jejím širokém dosahu a významu pro celý okres Jeseník.

Zázemí a aktivity

Knihovna také pravidelně spolupracuje s místními organizacemi, např. Eurotopia.cz, Poradna pro rodinu Jeseník nebo SONS. Pořádá celorepublikové akce jako Březen – měsíc čtenářů, Týden knihoven nebo Noc literatury. Pro

nejmenší čtenáře a jejich rodiče je připraven FeeValda klubík, který probíhá třikrát měsíčně. Mezi další oblíbené aktivity patří cestopisné přednášky, besedy o zdravém životním stylu, autorská čtení a křty knih.

Ocenění

V rámci regionálních funkcí knihovna obsluhuje v současnosti šest profesionálních a 15 neprofesionálních knihoven okresu. Přímé služby jsou zajišťovány ve čtyřech střediscích. Knihovna také v uplynulých letech posbírala různá ocenění za svou činnost. V roce 2023 získala Věra Hradilová z Knihovny Rudolfa Zuberu v Javorníku titul Knihovnice Olomouckého kraje za příkladné vedení knihovny. V roce 2021 byly oceněny

v anketě Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje Zdeňka Šimíková z Obecní knihovny Lipová-lázně a opět Věra Hradilová z Javorníku. Zvláštní ocenění za příkladnou spolupráci knihovny a obce získala Marcela Kolomarová z Obecní knihovny Skorošice. V roce 2015 obdržela Místní knihovna Uhelná cenu Vesnická knihovna Olomouckého kraje za systematickou práci s romskou komunitou.

Ze života

Knihovna v Jeseníku má také své jedinečné příběhy. V roce 2007 během čtenářské amnestie obdržela odpověď na upomínku až z věznice Plzeň-Bory. Dotyčný čtenář, který si právě odpykával trest, byl překvapen, že ho knihovna „našla“ i ve vězení, a velmi ocenil amnestii. Dodnes zůstává

věrným čtenářem knihovny. Během covidových opatření se knihovna zapojila do pomoci vězeňské knihovně na Mírově, kde na žádost tamního knihovníka zaslala vyřazené knihy, aby tak obohatila nabídku četby pro odsouzené. Takové prosbě samozřejmě knihovníci rádi vyhověli.

► Vedoucí jesenícké knihovny. Knihovníci by se neměli bát a aktivně knihy z fondu vyřazovat. Metodika doporučuje dvě až tři knihy na jednoho obyvatele. Minimální rozsah knihovního fondu v nejmenších knihovnách by se měl pohybovat okolo 2 500 knižních jednotek.

Společenský sál pro konání
porad a kulturních akcí. V Jeseníku
mají tzv. „pod jednou střechou“
knihovnu, galerii, informační
centrum a divadlo.

Vzdušný a prosvětlený interiér, barevnost a nový mobiliář uzpůsobený dětem jesenické knihovny láká oko malých čtenářů.

Pohled do zázemí. Kuchyňka a „životabudič“ ve formě dobré kávy nemohou chybět pro pohodu knihovníků v žádné knihovně.

Regály a zákoutí na míru šité dětskému čtenáři, nechybí ani oblíbené sedací vaky.

Knihovny jdou s dobou. Moderní technologie ke knihovnám patří a jsou jejich standardním vybavením. Čtenáři mohou využívat infokiosky, e-čtečky, e-knihy.

Knihovnice Věra Hradilová, která za aktivní přístup a příkladné vedení knihovny v Javorníku získala v minulosti řadu ocenění, nelení a každý měsíc pořádá úctyhodný počet akcí (přednášky, fotoklub, čítárnu pro děti, autorská čtení, ...).

V Jeseníku je možné knihy vracet nejen u výpůjčního pultu, ale také prostřednictvím biblioboxu, který se nachází u hlavního vstupu do knihovny.

Knihovnám vdechují život především její pracovníci, jako je tomu i v případě Javorníku.

Maximální využití budovy. Malá knihovna v Bělé pod Pradědem je zároveň i informačním centrem pro turisty, v objektu se nachází také sportovně zábavní centrum. Vynikající propojení zábavy a vzdělání.

Pohled do interiéru knihovny v Jeseníku.

Lipensko

Městská knihovna Lipník nad Bečvou, p. o.

nám. T. G. Masaryka 11, 751 31 Lipník nad Bečvou

Zřizovatel město Lipník nad Bečvou

www.knihovnalipnik.cz

Počet obyvatel	6 720
Počet čtenářů	734
Počet výpůjček v roce	23 047
Počet knihovních jednotek	18 872
Počet obsluhovaných knihoven v rámci regionálních funkcí	32
Roční přírůstek fondu (včetně RF)	679
Počet zaměstnanců (včetně RF + 1 v TIC)	8
Nejčtenější kniha v roce 2023	<i>Listopád</i> Aleny Morštainové

O knihovně

Městská knihovna Lipník nad Bečvou je příspěvková organizace města a profesionální knihovna. Kromě základních veřejných knihovnických a informačních služeb nabízí kulturní, vzdělávací a společenské akce pro všechny věkové skupiny, stejně jako odborné akce pro knihovníky. Akce, které se konají ve výstavním sále tzv. Domečku ve dvorním traktu, podporují hlavně zálibu ve čtení a propagují regionální tradice, často se prolíná také téma udržitelnosti. Realizovány jsou zde výtvarné a vzdělávací výstavy, besedy, semináře, porady, akce města. Prostory jsou pronajímány pro firemní

akce, školení, jednání apod. Knihovna má tři pobočky – v Loučce, Nových Dvorech a Podhoří.

Lipenská knihovna byla založena 15. února 1921. Její historie však sahá až do roku 1870, kdy vznikla knihovna čtenářského a pěveckého spolku Lípa. V roce 1956 se knihovna přestěhovala do budovy spořitelny na náměstí, kde sídlí dodnes.

V roce 2023 prošly oddělení pro dospělé a studovna rozsáhlou rekonstrukcí, která přinesla tolik potřebné prosvětlení, nové funkční regály a vybavení. Studovna je nyní variabilním prostorem pro studium a menší akce.

Aktivita

Kulturní a vzdělávací akce jsou nedílnou součástí lipenské knihovny, která se každoročně zapojuje do celostátních projektů jako Březen – měsíc čtenářů, Týden knihoven nebo Noc s Andersenem. Organizuje také komunitní

akce, mimo jiné cyklus přednášek Knihovna všemi smysly, zahrádkářský projekt Semínkovna a Rostlinkovna, setkání sousedů a dlouholetých čtenářů knihovny a různé výstavy. Nejvíce navštěvované jsou velikonoční a vánoční výstavy.

◀ Spolupráce s architektem proměnila knihovnu k nepoznání. Starý nábytek byl druhotně využit v jiných institucích.

Knihovna také poskytuje Technickou poradnu, kde radí nejen seniorům, jak používat mobilní telefony a počítače.

Dětské oddělení úzce spolupracuje s místními základními a mateřskými školami a nabízí literární besedy. Pravidelné a velmi oblíbené jsou akce Pohádkové úterý a prázdninové Tvoření skřítků Knihovníčka. Knihovna také spolupracuje s ukrajinskou komunitou, zejména s dětmi, a organizuje čtenářské soutěže jako Lovci perel aneb Co kniha, to perla, soutěž pro prvňáčky Za jedničkami čtenářským expresem nebo soutěž o Nejlepšího čtenáře školního roku. Každoročně v červnu vrcholí akce Už jsem

čtenář – Knížka pro prvňáčka, kde jsou děti pasovány na čtenáře za přítomnosti pohádkových postav a lipenských osobností. Léto pak patří příměstskému knihovnickému táboru. Nejmenší čtenáře a jejich rodiče přivádí do knihovny také projekt Bookstart – S knížkou do života.

Knihovna rovněž pořádá kulturní akce a výstavy ve spolupráci s místní ZUŠ Antonína Dvořáka, Římskokatolickou farností Lipník nad Bečvou a Církví čsl. husitskou. Daří se jí navazovat sponzorské spolupráce, například s místními pivovary při sousedských setkáních. Pod správu knihovny spadá i turistické informační centrum (TIC).

Inspirace

Městská knihovna Lipník nad Bečvou je pověřena regionálními funkcemi a obsluhuje 32 knihoven. V regionu jsou další dvě profesionální knihovny, v Brodku u Přerova a v Hustopečích nad Bečvou. Tyto knihovny na základě smlouvy o zabezpečení odborných knihovnických služeb v rámci výkonu regionálních funkcí obsluhují své neprofesionální knihovny.

Oddělení regionálních funkcí knihovny v Lipníku nad Bečvou obsluhuje 12 neprofesionálních knihoven v obcích Bezuchov, Bohuslávky, Hlinsko, Jezernice, Lhota, Loučka, Kladníky, Nové Dvory, Podhoří, Radotín, Týn nad Bečvou a Veselíčko a dále tři profesionální knihovny MěK Lipník nad Bečvou, MK Brodek u Přerova a MK Hustopeče nad Bečvou. Masarykova knihovna v Brodku u Přerova obsluhuje sedm neprofesionálních knihoven v obcích Císařov, Citov, Čelechovice, Luková, Nelešovice, Rokytnice a Věrovany. Místní knihovna v Hustopečích nad Bečvou obsluhuje devět neprofesionálních knihoven v obcích Běloutín, Kunčice, Nejdek, Polom, Poruba, Vysoká, Špičky, Milotice nad Bečvou a Potštát.

Téměř všechny knihovny v regionu jsou zrekonstruovány. Například Místní knihovna v Týně nad Bečvou

sídlí v Muzeu Bedřicha Smetany. Budova muzea nabízí také prostor přednáškového sálu, kde se konají nejrůznější akce. V obci Špičky využívá knihovna speciální uzavíratelné regály v prostorách společenského sálu. Knihovna v Citově sídlí v místním zámku a prošla kompletní rekonstrukcí v roce 2023. Obec Lhota u Lipníka zařídila pro knihovnu čtenářský koutek pro děti ve společenském sále obecního úřadu, vybavený díky dotaci Olomouckého kraje. Knihovna ve Lhotě je jednou z pěti, které byly vybaveny nábytkem zachovaným při rekonstrukci v Městské knihovně v Lipníku nad Bečvou. Regály byly využity také v knihovnách v Jezernici, Bohuslávkách a na pobočkách lipenské knihovny v Nových Dvorech a Podhoří.

Kulturní a komunitní aktivity v obcích probíhají zejména díky spolupráci spolků a místních knihoven. Například Obecní knihovna Veselíčko pořádá výstavy keramiky místních výrobců a herní odpoledne ve spolupráci s kulturní komisí obce. Místní knihovna v Miloticích nad Bečvou ve spolupráci s obcí organizuje oslavy Mezinárodního dne žen a oblíbenou kuchařskou soutěž Řád milotické vařečky.

Ze života

Na nádvoří knihovny se rozrostl projekt Rostlinkovna, založený na výměně rostlin. Nejoblíbenější je na jaře, kdy lidé přinášejí sazeničky a pokojové rostliny k výměně.

Po vypuknutí války na Ukrajině knihovna navázala spolupráci s ukrajinskou komunitou, což vedlo

k pořádání pohádkových čtení, tvoření a kurzů ukrajinštiny pro děti.

V roce 2021 knihovna oslavila 100. výročí. Děti tehdy psaly svá přání – jedno zní: „Aby sem chodilo co nejvíce lidí a obdivovali tu krásu, jaké tady jsou krásné věci.“

Pod vedením současné ředitelky Pavlíně Papežové (vpravo) se rozjela řada nových projektů. Knihovna se zapojuje také do celostátních charitativních sbírek.

Olomoucký kraj oceňuje mimořádné tvůrčí aktivity mladých knihovníků do 35 let. V roce 2024 se inspirativní knihovnicí stala Lucie Svobodníková.

V době covidu vznikl projekt Příběhy z knihovny, který přináší pohádková videa na YouTube. Natočeno bylo již 20 příběhů a plánují se další.

Lipník nad Bečvou. Interiér dětského oddělení se sedacími vaky pro děti a hračkami.

Není nad spokojené čtenáře, kteří se do knihovny rádi a často vrací. Pokud jste zapomněli doma brýle, tak vám je v mnohých knihovnách rádi zdarma zapůjčí.

Knihovna v Brodku u Přerova, od níž je to kousek do slavné zvonařské dílny, se může pochlubit velkorysými prostory, moderním zázemím a společenským sálem pro koncerty a výstavy. V minulosti zde vystavoval i Jindřich Štreit. Jeho snímky dosud zdobí zdejší kanceláře.

Výhodou malé knihovny v Citově je, že se nachází v záměčku, ve kterém mají zázemí také mateřská škola a obecní úřad.

Knihovna jako galerie. Paní knihovnice se obklopila uměleckými díly své dcery, která nejenže zdobí knihovnu, ale vdechují prostoru další rozměr.

Týn nad Bečvou. Pokud zamýšlíte výlet na Helfštýn, neopomeňte se zastavit v Muzeu Bedřicha Smetany, ve kterém sídlí také místní knihovna.

Týnskou knihovnu obsluhuje jedna z nejstarších knihovnic, před kterou je třeba smeknout, neboť je pro knihovnu stále stejně zapálená a hradě si poradí s moderními technologiemi.

Olomoucko

Knihovna města Olomouce, p. o.

nám. Republiky 856/1, 779 00 Olomouc

Zřizovatel statutární město Olomouc

www.kmol.cz

Počet obyvatel	101 825
Počet čtenářů	12 754
Počet výpůjček v roce	350 336
Počet knihovních jednotek	235 066
Počet obsluhovaných knihoven v rámci regionálních funkcí	130
Roční přírůstek fondu (včetně RF)	15 621
Počet zaměstnanců (včetně RF)	34
Nejčtenější kniha v roce 2023	<i>Les v domě</i> Aleny Mornštajnové

O knihovně

První česká veřejná knihovna v Olomouci byla od svého vzniku 1. prosince 1889 důležitou součástí kulturního života města. Začínala v klubovně České besedy v Národním domě, následně získala Salmův palác na Horním náměstí. Její tehdejší ředitel Antonín Šprinc propagoval myšlenku co největší přístupnosti knihovnických služeb, a tak vznikaly pobočky také v jednotlivých městských částech. Knihovna pečuje o hrob této nezapomenutelné osobnosti na olomouckém hřbitově.

V roce 1949 byla městská knihovna trvale přestěhována do budovy bývalého okresního hejtmanství na náměstí Republiky. Budova z 19. století, která je zajímavým příkladem přechodu od klasicismu k romantickému historismu, byla vystavěna dle projektu Josefa Seiferta na místě středověkého kostela Panny Marie na Předhradí a hřbitova a dnes je kulturní památkou. Přes svůj věk láká čtenáře na moderně zařízené a otevřené prostory – designový nábytek, pohodlné pohovky, sedací vaky, barevnost.

Mimo ústřední budovu má knihovna tři pobočky s celotýdenním provozem a dalších jedenáct, které fungují dva dny v týdnu. Pobočka Brněnská sídlí v kulturní památce, v bývalé vile Františky Lipčíkové, zbudované počátkem 20. století dle návrhu Rudolfa Stockara. Jedná se o jednu z mála kubistických staveb na Moravě. Síť knihoven posílí nová pobočka v jedné z nejlidnatějších lokalit Olomouce (nacházející se uprostřed velkých sídlišť Povel a Nové Sady), která bude komunitním a kreativním centrem pro všechny generace. Dokončena bude v roce 2025 a součástí projektu je venkovní posezení.

V ústřední budově a na pobočce Jungmannova se nachází Family point – kojící místnost vybavená dětským nábytkem ke krmení či přebalování a hračkami.

Kvalitní a různorodý knihovní fond dnes tvoří mimo knih, novin a časopisů také CD s hudbou či mluveným slovem (= audioknihy), deskové hry a Albi tužky, zdarma si je možno stáhnout e-knihu či e-audioknihu.

◀ Knihovna města Olomouce má řadu poboček v městských částech, aby byla blíže svým uživatelům. Hlavní budova prošla zásadní proměnou a modernizací.

Aktivita

Čtenářskou gramotnost rozvíjí knihovna od nejútlejšího věku formou programů pro batolata a knihovnických lekcí a besed pro MŠ, ZŠ a SŠ. Nezaměřuje se jen na klasická literární či historická témata, ale i na mediální gramotnost a rozvoj kritického myšlení. Zvláštní pozornost si zaslouží práce s handicapovanými dětmi.

Jako hrdý člen Svazu knihovníků a informačních pracovníků se knihovna zapojuje do celostátních akcí jako jsou Bookstart, Knížka pro prvňáčka, Noc s Andersenem, Měsíc čtenářů či Den pro dětskou knihu, ale participuje i na celoměstských aktivitách – Dny evropského kulturního dědictví, Noc muzeí, Design Days, ...

Inspirace

Oblast Olomoucka, kterou v rámci regionálních funkcí spravuje Knihovna města Olomouce, zahrnuje čtyři knihovny ve větších městech a více než sto knihoven v obcích.

Knihovna v Litovli je umístěna v unikátní kulturní památce, šternberská je organickou součástí kulturního domu, Uničov zajímavě zrekonstruoval bývalou sokolovnu. Věžička jako místo klidu a pohodového čtení je třesinkou na dortu. Moravský Beroun investoval do zajištění kulturních, knihovnických a informačních služeb formou rekonstrukce objektu, kde mimo knihovnu najdeme i kinosál.

Knihovny již nejsou místem ticha, starých knih a informací. Stávají se místem vzdělávání, zábavy a setkávání, prostorem pro využití volného času komunity občanů.

Knihovníci, zejména nastupující generace, svým zájmem a úsilím získávají podporu obce a obnovují vybavení, aktualizují a rozšiřují knihovní fond (Albi tužky, stolní hry), nabízejí nové služby (e-knihy, e-audioknihy), budují dětské koutky a příjemnější prostředí pro své návštěvníky. Sebevzdělávání a prezentace na sociálních sítích se stávají samozřejmostí.

Ukázkovým příkladem je knihovna ve Velkém Týnci, v níž každoročně probíhá spousta akcí pro malé

V rámci celoživotního vzdělávání občanů, vytváří i aktivity vlastní – kreativní výtvarné dílny pro děti i dospělé, kurzy trénování paměti, cyklické vzdělávání v oblasti literatury, výtvarného umění a práva, lekce IT nebo workshopy věnované práci s 3D tiskárnami a programovatelnými roboty, nabízí virtuální realitu. Nově před námi stojí témata digitální gramotnosti občanů zejména v souvislosti s pomocí občanům při styku s digitalizovanou státní správou a samosprávou.

Každoročně knihovna vydává kalendárium *Osobnosti střední Moravy* a ob rok pořádá literární soutěž Prvotiny spojenou s vydáním sborníčku.

i velké čtenáře, besedy o šikaně a dalších aktuálních tématech, s místními spolky knihovna připravuje Pohádkový les.

Aktivní knihovnici měli v Mrsklesích. Zavedla u novinek QR kódy a otevřela knihovní stánek na obecních hodech. Zaměřila se hlavně na spolupráci s mateřskou školou. Nyní vede knihovnu v Hlubočkách, kterou vzkřísila. Osobně se podílí i na vzhledu nové pobočky v Mariánském Údolí.

Grygovská knihovna se opět stala místem besed se spisovateli, čtenářských dílen, kreativním a komunitním prostorem. Jejich Noc s Andersenem, určená nejen dětem, ale i dospělým, je vyhlášená. Knihovnice si vysloužila titul Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje v roce 2024.

Kokory pro své občany zrekonstruovaly knihovnu a zcela obnovily knihovní fond, knihovnice navázala spolupráci se školou a školou a propojila knihovnu s veškerým děním v obci.

Charváty se do probuzení knihovny pustily rovnou jejím přestěhováním do nových prostor, které i nově vybavily. Díky knihovnicím se skomírající knihovna stala vyhledávaným a velmi oblíbeným prostorem pro kreativní trávení volného času nejen dětí.

► Zapálená osobnost českého knihovnictví a dlouholetá současná ředitelka olomoucké městské knihovny Lenka Prucková.

Hlušovice obrátily svou knihovnu doslova vzhůru nohama. Nový nábytek, vybavení a obměněný fond přitáhly zájem celé obce. Pro knihy a na kávičku přicházejí i maminky se svými malými ratolestmi.

Za zmínku stojí knihovny v Bělkovicích-Laštanech, Majetině, Samotiskách, Dlouhé Louče, ve Štarnově a Skrbení. Všechny se snaží oslovit co nejširší čtenářskou populaci, připravovat pro ně besedy a zajímavé

akce, spolupracovat se školami a školkami, zapojovat se do dění v obci.

Velkou zásluhu na rostoucí aktivitě obecních knihoven mají šikovné metodičky regionálních funkcí. A vůbec všechny regionální služby, které díky finanční podpoře Olomouckého kraje obcím poskytujeme, mají vliv na to, že moderní komunitní obecní knihovny nacházejí své místo i v dnešním digitalizovaném světě.

Ze života

Knihovna města Olomouce patří ke knihovnám s nejnižším věkovým průměrem, láká mladé lidi zejména na pestrost činností, na kterých se podílejí. Ukázkou je příběh Martina Benčíka, který zahájil svoji práci jako školitel a hlídač v Internetovém centru. Ale jeho koníčky – fotografování, hry a moderní technologie – se staly odrazovým můstkem pro tvorbu audiovizuálního měsíčníku *Knihomol*, pravidelných kroužků práce s programovatelnými roboty, řezacím plotterem,

s 3D pery a 3D tiskárnami. Vytvořil multimediální koutek s TV, herní konzolou a brýlemi pro virtuální realitu. Je autorem nového loga knihovny.

„Děkuji za možnost půjčovat si české knihy až v daleké Kanadě. Mimo udržování kontinuity s českou literaturou a jazykem jsem díky nim schopna večer před spaním číst pohádky svým vnoučatům v Česku.“

Čtenářka KMOL žijící v Kanadě

Počítač je každodenní součástí práce knihovnic.
Foto: Martin Benčík.

Každá knihovna je vděčná zřizovateli za navýšení rozpočtu na nákup nových knih. Zájem čtenářů se snaží knihovny uspokojit zakoupením dostatečného počtu výtisků. Čím více se půjčují, o to rychleji se opotřebugují. Foto: Martin Benčík.

Knihy jsou evidovány v knihovním katalogu, ve kterém lze vyhledávat podle autorů, názvů, témat, ISBN a dalších klíčových slov.

Péče o 125 knihoven
v olomouckém regionu
dá zabrat.

Programování a práce
s 3D tiskárnou lákají
mladší uživatele.
Foto: Martin Benčík.

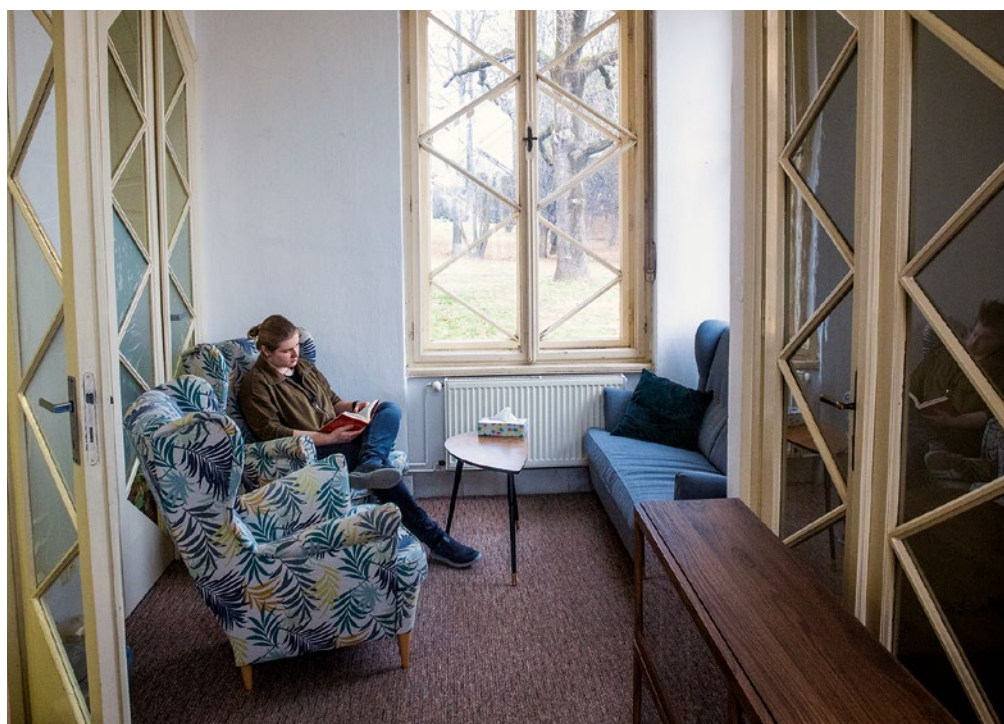
Pracovníci knihoven vzdělávají veřejnost v oblasti informačních technologií (práce na mobilech, tabletech, sociální sítě, tvorba videí, prezentací, úprava fotografií apod.). Velký zájem o školení je ze strany seniorů.

Práce všeho druhu. O budovy a opravy se ve větších knihovnách starají techničtí pracovníci.

Hudební oddělení v olomoucké městské knihovně s místy pro individuální poslech. Foto: Martin Benčík.

Jedinečná architektura. Pobočka olomoucké knihovny na Brněnské ulici má zázemí v kubistické vile v duchu předválečné moderny.

Prostory KMOL
vyhrazené detektivkám
a komiksům včetně
oblíbených mang.
Foto: Martin Benčík.

Úcta k tradici. Knihovna v Litovli ve zrekonstruovaném památkovém objektu skýtá dostatek zákoutí pro různorodé knihovnické, edukační, kulturní a komunitní akce.

Slavnostní otevření nové obecní knihovny v Přovicích se stalo událostí pro místní obyvatele. Akci si nenechali ujít zástupci obce, farního úřadu a také olomoucké městské knihovny, pod kterou místní knihovna metodicky spadá.

Ke společenským akcím patří také něco dobrého k jídlu a pití. Stmeluje to komunitu, jako tomu bylo v Přovicích.

Interiér knihovny
ve Slavoníně
zpestřil výtvarným
dílem francouzský
malíř a ilustrátor
žijící ve Šternberku
Vincent Chignier.

Knihovna v Dlouhé Loučce má kromě výpůjčních služeb také menší společenský sál.

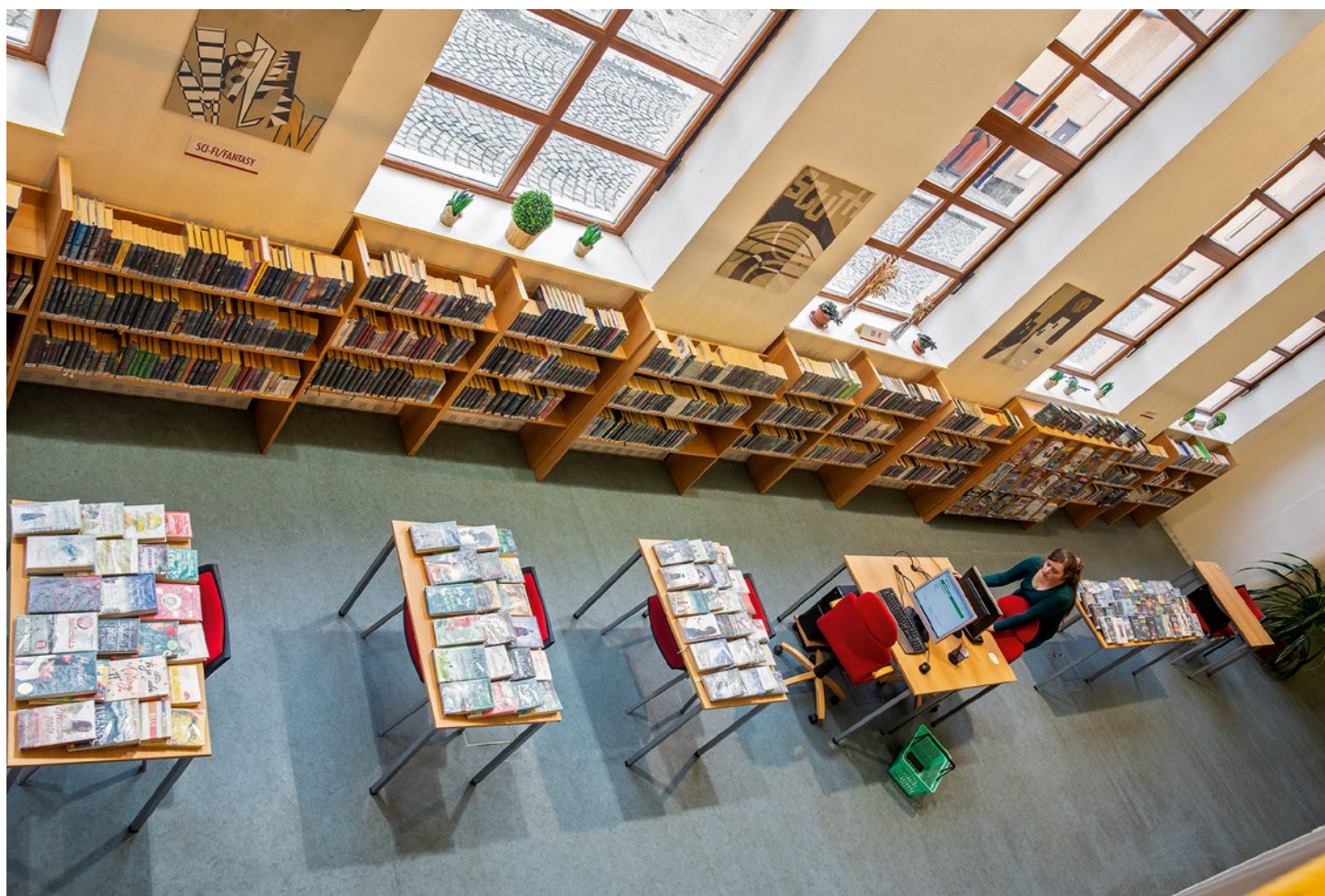

Knihovna Štěpánov. Knihovnice zpestří návštěvu knihovny hudebním vystoupením. Knihovny mnohdy pořádají koncerty komorní hudby, zvou zajímavé umělce a hudebníky.

Návštěva knihovny ve Štěpánově. Upevnit vztah dětí ke knihám má za cíl projekt S knížkou do života (Bookstart).

Uničovská knihovna rozjela projekt Knihovna poptává. Lidé mohou darovat knižní tituly, které ve svém fondu knihovna nemá.

Nový život do historických objektů. Městská knihovna v Uničově se přestěhovala do prostor bývalé sokolovny.

Prostějovsko

Městská knihovna Prostějov, p. o.

Skálovo nám. 6, 796 01 Prostějov
Zřizovatel statutární město Prostějov
www.knihovnapv.webnode.cz

Počet obyvatel	44 744
Počet čtenářů	5 886
Počet výpůjček v roce	226 639
Počet knihovních jednotek	164 543
Počet obsluhovaných knihoven v rámci regionálních funkcí	110
Roční přírůstek fondu (včetně RF)	6 714
Počet zaměstnanců (včetně RF)	35,5
Nejčtenější kniha v roce 2023	<i>Nejllepší víkend</i> Patrika Hartla

O knihovně

Rok 2023 byl pro prostějovskou knihovnu rokem velkých oslav, kdy si připomněla dvě významná výročí. Už 200 let stojí budova, která dnes hostí knihovnu na Skálově náměstí číslo 6, a 125 let uběhlo od doby, kdy byla založena samotná knihovna v Prostějově. Budova byla v roce 1823 postavena na křižení někdejších městských hradeb a původně sloužila prostějovským ostroželcům. Později zde vznikly i nájemní byty, v jednom z nich krátce vyrůstal i spisovatel Edvard Valenta. Nyní stojí na okraji památkové zóny v sousedství pernětejského zámku a základní školy. Dnes se pyšní moderní podobou díky četným přestavbám, které ji rozšířily na téměř

dvojnásobek původní velikosti. Poslední velká rekonstrukce proběhla v roce 2012 a přinesla novou dimenzi komfortu a funkčnosti. Adaptované půdní prostory se proměnily v útulný sál pro přednášky a akce. Nový výtah zajistil bezbariérový přístup a vylepšení se dočkal také systém vzduchotechniky s klimatizací. Citlivý design tvoří v kombinaci s dobře navrženými dispozicemi příjemné prostředí moderní knihovny. Nyní už nepostradatelnou samozřejmostí jsou návratový box a výpůjční box, které umožňují čtenářům lepší přístup k žádaným titulům a bezproblémové vracení. Od roku 2022 knihovna plně funguje v knihovnickém výpůjčním systému KOHA.

Aktivita

Knihovna je vstřícnou komunitní institucí města, která se snaží nabízet pestrou paletu aktivit pro širokou veřejnost. Počet čtenářů a množství výpůjček svědčí o tom, že lidé knihovnu vnímají jako důležité místo pro setkávání

a vzdělávání. Návštěvníkům nabízí mimo jiné cestovatelské přednášky, setkání se spisovateli, historiky, vědci a umělci, a také různé vernisáže v Galerii Na půdě, kde jsou prezentována díla regionálních umělců. Opomenut není ani čas

◀ Interiér oddělení pro dospělé. Prostějovská knihovna pamatuje také na slavného rodáka Jiřího Wolkeru.

na odpočinek – knihovnický piknik u knihovny se stal oblíbenou událostí, při níž se mohou návštěvníci uvolnit a užít si příjemné chvíle s knihou a přáteli.

Knihovna se aktivně zapojuje do kulturního života města Prostějova. V roce 2024 se podílela na oslavách stého výročí úmrtí básníka Jiřího Wolky. V minulých letech zase připomenula výročí velikánů jako W. Shakespeare, K. J. Erben či Ch. Dickens, , kdy návštěvníci mohli procházet knihovnu formou „site-specific“ zážitku a setkat se s literárními postavami v nečekaných místech. Důležitou součástí nabídky jsou také akce pro seniory – pravidelné tvořivé dílny, lekce trénování paměti, kurzy práce s počítačem a mobilními technologiemi či Virtuální univerzita třetího věku.

Knihovna pro děti a mládež, která se nachází v blízkosti městského parku v Domě dětí a mládeže na ulici

Vápenice, je také místem, kde to žije. Díky zdařilé rekonstrukci z roku 2020 se zde pravidelně konají akce jako celostátní literární soutěž Sovičkiáda, dobrodružná Noc s Andersenem a při různých příležitostech a svátcích (Mikuláš, Vánoce, Velikonoce a další) pořádá knihovna soutěže a setkání pro děti i jejich rodiče. Stranou nezůstává ani při městských projektech typu Prostějovské léto, kdy pro rodiny organizuje Pizza kvízy, čtecí babičky, hraní deskových her a tvořivé dílny. Mezi základní činnosti knihovny patří rovněž ranní besedy pro mateřské a základní školy, které se konají každý všední den, a odpolední programy pro veřejnost. Spolupracuje také s MAP na školeních a workshopech pro učitele a organizuje besedy se spisovateli nejen pro školy, ale i pro širokou veřejnost.

Inspirace

Městská knihovna Prostějov se stará také o několik regionálních knihoven, které jsou důležitou součástí kulturního života v menších obcích.

Bousín

Knihovna v Bousíně, která se nachází v bývalé spolkovně, je malým kulturním centrem pro všechny věkové kategorie. Nabízí výpůjčku knih z výměnného fondu Městské knihovny v Prostějově, cizojazyčnou literaturu, interaktivní chytrá pera a deskové hry. A co třeba vrátit se do minulosti a pustit si gramofonovou desku nebo si zahrát loutkové divadlo? Děti si mohou hrát v dětském koutku, zatímco dospělí se mohou připojit k internetu přes Wi-Fi nebo si užít promítání na velkoplošné plátno. V knihovně probíhají také kroužky angličtiny, tematické tvořivé dílny nebo kroužek keramiky. Knihozastávka, která je k dispozici každou denní i noční dobu, slouží nejen k výpůjčce a odpočinku, ale i výměně nepotřebných knih.

Čelechovice na Hané

Historie čtenářství v Čelechovicích na Hané se váže k roku 1873, kdy byl založen čtenářský spolek Rostislav. Členové spolku shromažďovali svazky knih, aby mohli založit v obci knihovnu. Po rekonstrukci knihovny

vzniklo místo pro pořádání akcí jako O kávě s kávou nebo osvětové akce s celorepublikovou účastí – Den Země. Knihovna se také zapojuje do celostátních projektů, nechybí ani Noc s Andersenem, a připomíná významné dny jako Český den proti rakovině.

Protivanov

Nová protivanovská knihovna byla dokončena v roce 2004 spolu s informačním centrem v budově zdravotního střediska za pomoci finanční podpory fondu Evropské unie SAPARD. Kromě tradičních akcí, mezi které patří maškarní karneval, drakiáda, zdobení vánočního a velikonočního stromu, nabízí knihovna i kreativní workshopy pro dospělé a děti. Pořádá také přátelská posezení seniorů a divadelní představení, besedy, výstavy a uvedení nových knih.

Hamry

Nejnovějším přírůstkem mezi knihovnami na Prostějovsku jsou Hamry. Knihovna byla otevřena v roce 2023 a hned se stala centrem místního dění. Pořádají se zde tvořivé dílny, posezení u čaje a svařáku, a dokonce se tu konal 1. ročník Noci s Andersenem, během které děti s pomocí dospělých vařily mýdlovou polévku, soutěžily, kvízovaly a nechaly se vtáhnout do světa strašidelných příběhů.

► Zrekonstruované podkroví knihovna využívá ke kulturním akcím a školením.

Ze života

Bezesporu jedním z nejpozoruhodnějších bývalých zaměstnanců Městské knihovny v Prostějově je její někdejší ředitel Miloš Kvapil. Kromě působení v Okresní a později Městské knihovně je znám svou bohatou literární činností. Je autorem dvanácti básnických sbírek, které jsou svou formou i obsahem naprosto

unikátním dílem. Od nečekané poezie inspirované geometrií přes okouzlení přírodou a zdaleka nekonče slovními hrami a výpravami do vzdálených měst Evropy a naší krajiny. Cestovatel, který při svých cestách nikdy nezapomíná na návštěvu Prostějova a své milé knihovny.

Pěkný a přívětivý prostor pouze nestačí. Život a pohodu do krásného prostředí knihoven vnáší usměvaví a aktivní pracovníci knihoven.

Studovna je místem
vyhledávaným studenty.
Mohou zde pracovat
na svých školních projektech,
po ruce mají všechnu
potřebnou literaturu.

Dětské oddělení Městské knihovny v Prostějově s řadou moderních hravých prvků.

Staré dobré vinyly a CD. Archiv je bohatý, zájemci si mohou vybrat nejen v Prostějově od klasiky po současnou hudbu.

Renesanční člověk v čele prostějovské knihovny. Ředitel, moderátor, herec, to je Aleš Procházka.

Obyvatelé Vrbátek se těší z nově zrekonstruované místnosti zdejší malé knihovny.

Zda budou naše děti
číst, můžeme ovlivnit jako
rodiče svým příkladem.
Děti paní knihovnice
ve Vrbátkách mají cestu jistě
prošlápnutou.

Městská knihovna Prostějov.
Půjčovna novin a časopisů
slouží zároveň jako čítárna.

Obecní knihovna Bousín.
V roce 2023 uspěla
v soutěži Venkovská
knihovna Olomouckého
kraje a probíjela se také
do celostátního kola Knihovny
roku. Foto: archiv obec Bousín.

Přerovsko

Městská knihovna v Přerově, p. o.

Žerotínovo nám. 211/36, 750 02 Přerov

Zřizovatel statutární město Přerov

www.knihovnaprerov.cz

Počet obyvatel	41 634
Počet čtenářů	5 490
Počet výpůjček v roce	223 332
Počet knihovních jednotek	136 528
Počet obsluhovaných knihoven v rámci regionálních funkcí	57
Roční přírůstek fondu (včetně RF)	6 524
Počet zaměstnanců (včetně RF)	24
Nejčtenější kniha v roce 2023	<i>Páté jablko</i> Lenky Chalupové

O knihovně

Městská knihovna v Přerově byla založena v roce 1919. V prvních desetiletích putovala po různých objektech v centru města, až se roku 1959 usídlila v bývalé Příkrylově vile na Žerotínově náměstí. Jejímu původnímu majiteli, továrníku Karlu Příkrylovi, byl zabaven průmyslový podnik a částečně znárodněná vila přešla po jeho smrti do majetku města. Tato pozdně secesní budova z 20. let

20. stol., dílo regionálního architekta Roberta Motky, je domovem knihovny dodnes, byť už nedostačuje kapacitně, proto je také část fondu uložena v externích skladech. Knihovna se časem rozšířila o další pobočky, konkrétně na Velké Dlážce, v Předmostí a o půjčovnu pro děti a mládež v Palackého ulici. Služby jsou v hlavní budově poskytovány šest dní v týdnu.

Aktivita

Přerovská knihovna odráží proměny moderního světa a kromě půjčování knih, časopisů, společenských her, zvukových a audiovizuálních dokumentů plní i vzdělávací a kulturní roli. Zaměřuje se na komunitní aktivity pro všechny věkové skupiny a rozvíjí knihovnické a informační služby. Už u nejmenších se snaží pěstovat kladný vztah ke knihám, například v rámci projektu Bookstart – S knížkou do života. Tento projekt nabízí interaktivní čtení pohádek s doprovodnými aktivitami a přednášky pro

rodiče s dětmi. Každoročně se knihovna zapojuje do celostátního projektu Knížka pro prvňáčka, kdy žáci prvních tříd navštěvují knihovnu, aby prokázali své nově nabyté znalosti a byli slavnostně pasováni na čtenáře. Mateřským, základním i středním školám je určena bohatá nabídka vzdělávacích programů a lekcí informační výchovy, což knihovna hojně využívá ke spolupráci se školami.

Pro širokou veřejnost knihovna nabízí kreativní a vzdělávací kurzy, tematické přednášky, workshopy,

◀ Knihovna s příběhem. Atmosféru přerovské knihovny dotváří autenticita původních architektonických prvků secesní vily. Foto: archiv MěK Přerov.

cestovatelské besedy, autorská čtení a setkání se spisovateli, prázdninové a sobotní programy či Dny otevřených dveří s komentovanými prohlídkami hlavní budovy, která má bohatou historii. Aktivním seniorům umožňuje vzdělávání v rámci zavedené Virtuální univerzity třetího věku. Nově plánuje zařadit například městské šifrovací hry, literární procházky po městě a promýšlí další projekty.

Odborné veřejnosti z řad knihovníků a pedagogů je každoročně určen seminář Současná literatura pro děti

a její vliv na rozvoj čtenářství, jehož cílem je seznámit účastníky s kvalitními tituly současné literární produkce pro děti i mládež a s jejich využitím v praxi. Od roku 2024 je novinkou seminář Aby děti četly. Jeho smyslem je představit učitelům základních škol zajímavé knižní tituly, které namotivují děti k četbě tak, aby bavila a zároveň rozvíjela jejich gramotnost a kompetence. Knihovna myslí také na odborný růst svých zaměstnanců a pořádá pro ně řadu školení.

Inspirace

Městská knihovna v Přerově obsluhuje celkem 57 neprofesionálních knihoven, z toho deset v přerovských místních částech, 36 obecních knihoven a 11 prostřednictvím střediska Všechnovice. Koordinací odborných činností, systematickým metodickým vedením a každoročním setkáváním u příkladů dobré praxe se knihovně daří motivovat malé knihovny a rozvíjet jejich aktivity v úzké spolupráci s vedením obcí.

Obecní knihovna v Bochoři

Tradice knihovnictví v Bochoři trvá přes sto let a druhé místo v soutěži Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje v roce 2022 to potvrzuje. Knihovna hraje významnou roli v komunitním životě obce a její akce jsou odrazem zájmů a koníčků místních obyvatel. Mezi vyhledávané akce patří posezení při harmonice, hodové i podzimní výstavy obrazů, keramiky, šperků, klobouků, fotografií nebo květin, které se pořádají už 38 sezón. Knihovna je také místem, kde se pravidelně setkávají děti z mateřské a základní školy, a to jak při tematických besedách, tak při slavnostním pasování na čtenáře. V roce 2012 se knihovna stala prvním Konzultačním střediskem Virtuální univerzity třetího věku v přerovském okrese a devátým v Olomouckém kraji.

Obecní knihovna Pavlovice u Přerova

Místní knihovna má dva knihovníky, otevřeno má každý pátek odpoledne a v roce 2023 získala třetí místo v soutěži o Nejlepšího venkovského knihovníka Olomouckého

kraje. Její činnost úzce souvisí se školními a obecními aktivitami v oblasti kultury a vzdělávání. Děti se zde účastní programů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti a podporu četby. Knihovna pořádá čtenářské lekce, je místem setkávání čtenářské dílny, navštěvují ji školní družiny i děti z mateřských škol. Svými aktivitami oslovuje širokou veřejnost, od nejmenších po seniory z místního Domova Alfreda Skeneho. Cestovatelské besedy, Čtení u kávy, kreativní tvoření a hry proměňují knihovnu v obývací pokoj obce.

Obecní knihovna Prosenice

Místní knihovna, která má otevřeno dvakrát týdně, se může pochlubit novým vybavením, kvalitním knihovním fondem a bohatým programem. O čtenáře zde pečuje jeden knihovník v půjčovně pro dospělé a dvě knihovnice v půjčovně pro děti. Knihovnice aktivně spolupracují s místní základní a mateřskou školou a rády sdílejí knižní tipy s učiteli. Novinky a plánované akce jsou propagovány na webu i sociálních sítích. Každý měsíc se zde konají tvořivé dílničky Knihohrátky, které si oblíbily hlavně maminky s dětmi. Tradiční Pasování prvňáčků na čtenáře je jednou ze slavnostních událostí kulturního programu obce.

Místní knihovna Horní Moštěnice

V roce 2024 se knihovna umístila na třetím místě v soutěži Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje. Slavnostní vyhlášení proběhlo v Červeném kostele VKOL.

► Městská knihovna v Přerově. Přízemí zdobí původní zrcadlo a vitráže. Velký zájem bývá o mimořádné komentované prohlídky budovy.

Ze života

Při hledání nového spolupracovníka doufáte, že najdete někoho kreativního, kdo má zájem o dění kolem sebe a pozitivní přístup. Takového člověka nelze vybrat jen podle kvalifikace či praxe. Odměnou jsou vám pak lidé, kteří rozzáří prostor kolem sebe. Příkladem je paní Marcela, která se navzdory překážkám rozhodla splnit si svůj sen a stát se knihovnicí. „Každý den si říkám, že to není možné, že se mi to opravdu stalo,“ říká s úsměvem.

Knihovna také dostává zpětnou vazbu od čtenářů a účastníků vzdělávacích akcí.

„Nevěděla jsem, co je manga nebo animé. A taky, že místo Foglarových *Rychlých šípů* můžu dětem nabídnout třeba *Prašinu*. Takže moc děkuji za všechny knižní tipy a příští rok se určitě zase uvidíme,“ rozloučila se s knihovnicí účastnice semináře zaměřeného na doporučenou literaturu pro základní školy.

V prostorách hlavní budovy přerovské knihovny je k dispozici hned několik studijních míst a čítárna. Foto: archiv MěK Přerov.

Pohled do výpůjčního oddělení v hlavní budově. Foto: archiv MěK Přerov.

Ředitelka knihovny Edita Hausnerová se těší z literárních úspěchů přerovských autorů, mezi které patří Lenka Chalupová, držitelka Ceny Olomouckého kraje za výjimečný počin v oblasti kultury za rok 2023.

Noc literatury představuje unikátní akci propojující neobvyklá místa a osobité interpretace literárního textu.
Foto: archiv MěK Přerov.

Vzdělávací program pro školy v hlavní budově knihovny. Foto: archiv MěK Přerov.

Maluj jako světoví malíři. Účastníci oblíbeného výtvarného kurzu pro dospělé. Foto: archiv MěK Přerov.

Maximální využití prostoru. Všechny knihovny bojují s nedostatkem místa pro uskladnění svého fondu.

Pobočka dětského oddělení Městské knihovny v Přerově má špičkové moderní zázemí. Stupňovité pódium umožňuje pořádání akcí s různým zaměřením.

Jako v obývacím pokoji. Dětská půjčovna má pět místností, které jsou rozděleny dle věku čtenářů.

Nechybí interaktivní tabule se zajímavými výukovými videi.

Moderní technologie v praxi.
Děti si mohou zahrát hry
na herní konzoli.

Obecní knihovna
v Prosenicích se nachází
v bývalém selském
objektu. V horní části je
moderně řešené zázemí
pro dětské čtenáře. Schází
se zde rodiče s dětmi při
společném tvoření.

Šumpersko

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk

28. října 1280/1, 787 01 Šumperk

Zřizovatel město Šumperk

www.knihovnaspk.cz

Počet obyvatel	25 837
Počet čtenářů	3 881
Počet výpůjček v roce	240 544
Počet knihovních jednotek	81 062
Počet obsluhovaných knihoven v rámci regionálních funkcí	87
Roční přírůstek fondu (včetně RF)	4 158
Počet zaměstnanců (včetně RF)	17
Nejčtenější kniha v roce 2023	<i>Bílá Voda</i> Kateřiny Tučkové

O knihovně

Městská knihovna T. G. Masaryka v Šumperku (MK TGM Šumperk) poskytuje nejen širokou nabídku knihovnických služeb, ale také funguje jako společenské centrum pro různé věkové skupiny. Její hlavní budova se nachází v srdci města, přičemž další pobočka je v Klubu důchodců ve společenském středisku Sever. Knihovna působí jako metodické centrum pro zajištění

regionálních služeb veřejným knihovnám pro celý region Šumpersko, což zahrnuje podporu 87 knihoven. V rámci střediska Šumperk má knihovna pod svou správou 36 knihoven v okolí města a při zajištění regionálních služeb dalším knihovnám spolupracuje se střediskovými knihovnami v Hanušovicích, Lošticích, Mohelnici, Úsově a Zábřehu.

Aktivita

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk se může pochlubit aktivní spoluprací s několika organizacemi, které poskytují sociální služby osobám s mentálním postižením. Mezi tyto partnery patří například Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p. o., Centrum sociálních služeb Pomněnka a Dětský klíč.

Vincentinum, které nabízí chráněné bydlení a jehož budova se nachází v těsné blízkosti knihovny, pravidelně

spolupracuje na různých projektech a aktivitách. Jeden z klientů Vincentina také pracuje pro knihovnu jako pomocník správce budovy. Jeho přínos je oceněn nejen knihovnou, ale i veřejností, která ho zná díky účinkování v dokumentárním seriálu *Pět statečných* z produkce České televize. Každý měsíc si s radostí přijde pro výplatu, která mu umožňuje dělat drobné nákupy, jež si však opravdu užívá.

◀ Knihovna je známá kvalitou a pestrostí kulturních a vzdělávacích pořadů (autorská čtení, besedy, cestopisné přednášky, koncerty aj.).

Knihovna úzce spolupracuje i s organizací Dětský klíč, která se specializuje na pomoc osobám s poruchou autistického spektra. Dva klienti této organizace s asistentkou pravidelně docházejí do knihovny pomáhat s opravami knih. Jedna z kluboven v budově knihovny pak slouží klientům Dětského klíče jako multismyslové relaxační centrum pro terapii zvanou snoezelen. Mezi úspěšné projekty patřily i taneční kurzy, které probíhaly po dobu čtyř měsíců a přinesly účastníkům mnoho radosti a nových zkušeností.

Nejvíce knihovna spolupracuje s Centrem sociálních služeb Pomněnka, jež v budově provozuje Literární kavárnu sloužící jako tréninkové pracoviště pro osoby s mentálním postižením. Návštěvníci kavárny zde mohou ochutnat výrobky z chráněné dílny Dobroty z venkova, což pomohlo jejich zviditelnění a širší distribuci na městských akcích i v dalších zařízeních. Centrum sociálních služeb provozuje také šicí dílnu, jejíž výtvořky jsou v Literární kavárně vystaveny a návštěvníci si je mohou případně zakoupit. Knihovna si v této šicí dílně nechala vyrobit reklamní tašky, podsedáky, obaly na knihy a panáčky pro nejmenší děti. Každý rok se v knihovně konají setkání s vedením Vincentina, Pomněnky

a organizace SONS, na nichž společně plánují kulturní a společenský program na nadcházející rok.

Mezi nejoblíbenější akce pořádané knihovnou patří Kávový dýchánek, který je otevřen klientům spolupracujících organizací i široké veřejnosti. Součástí zábavného odpoledne je prodej výrobků klientů těchto organizací, na pódiu se střídají různá hudební uskupení a probíhá soutěž o nejlepší bábovku. Uplynulý rok se do soutěže přihlásilo rekordních 26 bábovek a akci navštívilo téměř 400 lidí.

Další populární akcí je každoroční maskární karneval pro klienty Centra sociálních služeb Pomněnka a Vincentina. Karneval je plný radosti a dobré nálady, k čemuž přispívá i hudební doprovod místní country kapely Holátka a bohatá tombola. Starosta města, který pravidelně navštěvuje tuto událost, přispívá ze svého fondu na honorář pro kapelu, což jen podtrhuje význam této akce pro město.

Kulturní akce pořádané knihovnou ve spolupráci s organizacemi pečujícími o osoby s postižením jsou otevřeny i pro širokou veřejnost, což podporuje integraci a vytváření pevných vazeb mezi různými skupinami obyvatel.

Inspirace

Každoročně na podzim od roku 2005 pořádá knihovna festival *Město čte knihu*, na jehož přípravě spolupracují všechny kulturní organizace ve městě, školy a řada nadšených jednotlivců. Hlavním cílem festivalu je přiblížit literaturu i těm, kteří teprve hledají cestu ke čtení. Tématem akce je vždy dílo jednoho vybraného autora, naposledy jím byl Zdeněk Svěrák a jeho tvorba. V minulých letech byl festival věnován například tvorbě Vladimíra Křesáka, Jana Wericha, Jiřího Suchého, Bohumila Hrabala

a dalších významných autorů. V roce 2010 se festival zaměřil na oslavu výročí festivalu Blues Alive a v roce 2014, při příležitosti 10. ročníku, se četlo z knihy *O kamnech na jižní točce aneb Pohádky nejen pro dospělé*, do níž přispěla řada autorů spjatých se Šumperkem. Každý festivalový den se čte v jiném prostředí, vše je doprovázeno bohatým programem, který zahrnuje klubová setkání, čtenářské štafety na školách, výstavy, koncerty a další kulturní akce.

Ocenění

V soutěži Městská knihovna roku se v roce 2020 šumperská knihovna umístila na druhém místě, o čtyři roky později již v této prestižní soutěži triumfovala a získala první

příčku. Ocenění převzali zástupci knihovny na slavnostním setkání, které se konalo 10. října 2024 v Zrcadlové kapli Klementina Národní knihovny v Praze.

► Šumperská knihovna sídlí v budově bývalé školy. O prostory se dělí s detašovaným pracovištěm Strojní fakulty VŠB – TU Ostrava.

Ze života

Ve spolupráci s renomovanou spisovatelkou Markétou Pilátovou organizuje knihovna již třetím rokem literární festival Kniha v lázni. Tento festival, který rychle získal popularitu mezi milovníky literatury, se koná na různých malebných místech regionu, jako jsou Velké Losiny, Sobotín, Bludov, Šumperk a nově také Loštice.

V roce 2024 se festivalu zúčastnili například bestsellerová autorka Karin Lednická, která představila závěrečný díl své trilogie *Šikmý kostel*, a Jáchym Topol, známý básník a prozaik. Dalšími hosty byli Petra Procházková, významná novinářka a humanitární pracovnice, a rovněž

spisovatelka románů a knih pro děti Markéta Pilátová, která žije ve Velkých Losinách.

Festival nabízí nejen autorská čtení, ale také možnost navštívit atraktivní místa v regionu, jako jsou Papírna Velké Losiny, zámecká kavárna v Losinách, zahrada knihovny, nádvoří zámku Bludov, Kavárna v Oranžerii v Bludově a synagoga v Lošticích. V resortu Sobotín se koná speciální komponovaný pořad, kterého se účastní všichni pozvaní spisovatelé, což přidává festivalu na atraktivitě a dává návštěvníkům příležitost seznámit se s literaturou i mimo tradiční knihovní prostory.

Exkurze a edukace v praxi. O spolupráci se školami je třeba pečovat. Plody se dostaví dříve či později. V řadě knihoven pořádají pasování prvňáčků na čtenáře, do kterého jsou často aktivně zapojeni také ředitelé škol a vedení obcí.

Významnou skupinou čtenářů v dospělém oddělení šumperské knihovny jsou senioři, zejména ženy, které mají rády oddychové romány.

Výstavka dětských prací v šumperské knihovně.

Herní tabule pro nejmenší návštěvníky obsahuje řadu interaktivních prvků pro rozvoj všech smyslů.

Knihovna provozuje společenský sál, který má kapacitu 150 míst. Variabilní nábytek lze uspořádat dle požadavků nájemců.

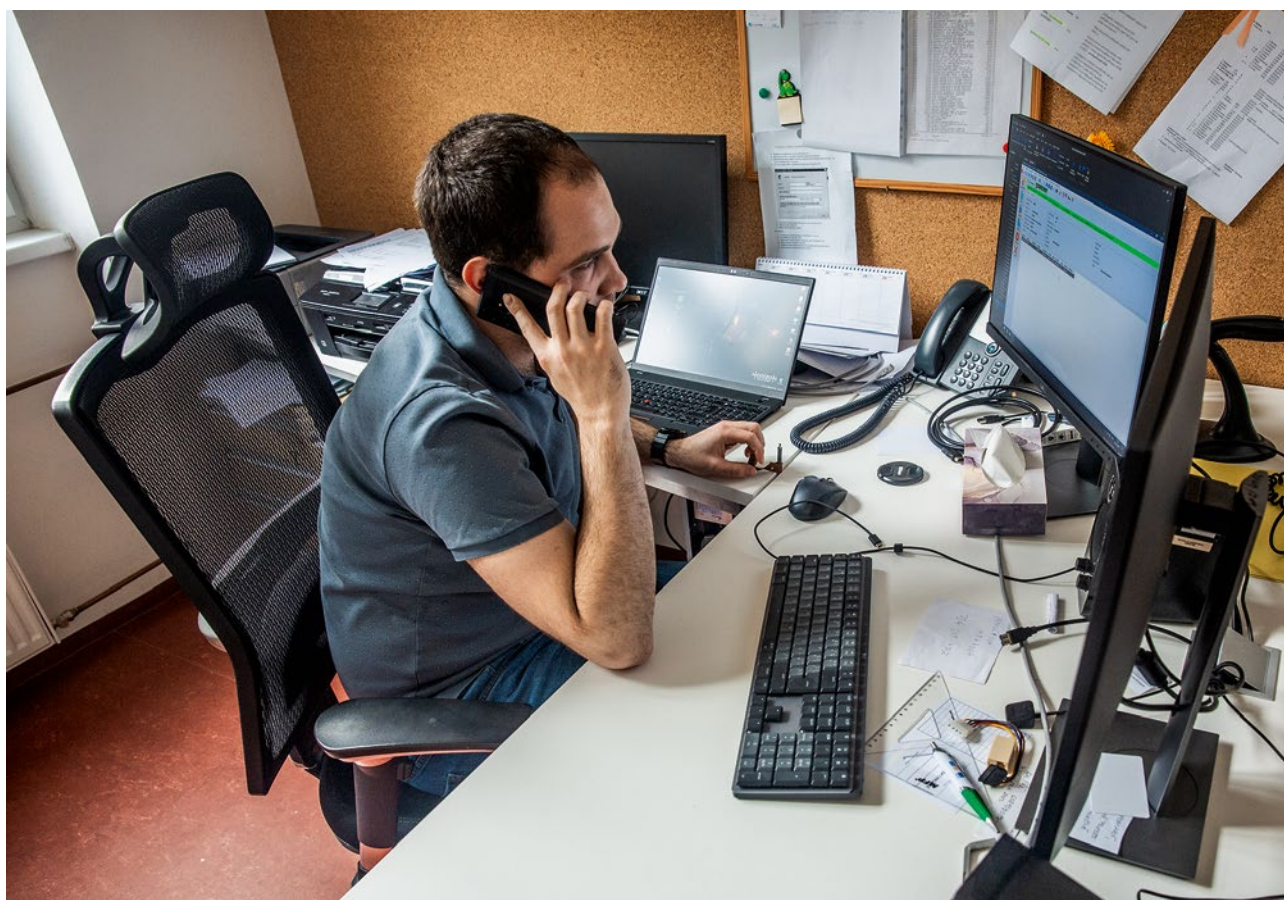
Technický pokrok se nevyhýbá ani knihovnám. Šumperská zavedla kupříkladu Self-Check pro samoobslužné půjčování či vracení knih. Fond je zajištěn bezpečnostními bránami.

Před budovou nechybí bibliobox, poblíž něj je umístěna lavička Václava Havla, která byla slavnostně odhalena roku 2018.

Městská knihovna roku 2024 vkusně využívá venkovní prostor k prezentaci svých aktivit. Knihovnu nyní čeká rekonstrukce střechy a vybudování digitalizačního centra.

IT pracovník. Velké knihovny musí své systémy chránit i proti kybernetickým útokům.

Za rozvojem šumperské knihovny stojí Kamila Šeligová a celý její tým pracovníků. Fotka pochází z přednášky a vzpomínky na šumperského studenta Jana Zajíce – Pozdravujte kluky, řeku a les – Jan Zajíc, pochodeň č. 2.
Foto: Milan Dvořáček.

Šumperská knihovna pronajímá část svých prostor. Mají zde například hudební zkušebnu nebo místnost Snoezelen.

Pohled do interiéru oddělení pro dospělé šumperské knihovny. Knihovna má také zázemí pro edukaci a pořádá i výstavy.

Městská knihovna Hanušovice je pověřena výkonem regionálních funkcí v obvodu své působnosti.

Podpora sociálního projektu.
Návštěvníci šumperské knihovny
se mohou občerstvit v kavárně,
která nabízí vynikající polévky,
kávu a zákusky.

Práce v čistém a moderně vybaveném prostředí jde vždy lépe od ruky. V Hanušovicích to jistě paní knihovnice potvrdí.

Kouzlo domu. Návštěvníky zaujme exteriér i interiér opravené vily z přelomu 19. a 20. století, ve které se nachází Místní knihovna Libina. Na snímku přepážka oddělující vstup od provozu.

Kreativně se meze nekladou. V Rapotíně šli cestou spojení knihovny a infocentra, což v této turistické oblasti velmi dobře funguje. Tyto prostory jsou součástí velkého kulturního domu.

V Libině paní knihovnice svědomitě pečuje o svěřené fondy i prostory. Díky společenskému sálu může pořádat řadu společenských a kulturních akcí.

Prostor malé rapotínské knihovny je využit na maximum. Dokonce má zákoutí pro klidné čtení nebo práci na PC.

Pohoda. V Novém Malíně se mohou pochlubit zcela novou knihovnou.

Paní knihovnice pomáhá s výběrem a doporučuje čtenáři tu správnou knihu. V Novém Malíně jsou obě knihovnice neskutečně pozitivní, kreativní a činorodé, což je základ úspěchu každé knihovny.

Místo, kam chodí děti rády.

Knihovna Nový Malín je skutečně knihovnou s vůní kávy.

Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje

V Olomouckém kraji mají venkovští knihovníci své vlastní ocenění, které necílí jen na prestiž, ale především je symbolem poděkování. Vše začalo v roce 2017, kdy Vědecká knihovna v Olomouci společně s hejtmánstvím poprvé vyhlásila soutěž Nejlepší neprofesionální knihovník Olomouckého kraje. Ocenění se od té doby vyvíjelo, až v roce 2020 získalo název Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje. S ním přišla i nová pravidla hodnocení – nyní komise navštěvuje pět nejlepších

knihovníků přímo v jejich knihovnách. Na podzim 2024 se uskutečnil už 8. ročník této soutěže.

Ocenění má několik cílů: vyjádřit vděčnost aktivním knihovníkům, zlepšit povědomí o jejich práci a podpořit je na krajské úrovni. Je to také skvělý způsob, jak zvýšit prestiž těchto nepostradatelných postav venkovského života, které často s omezenými prostředky a ve skromných podmínkách vykonávají práci s velkým nadšením.

Vyhlášení vítězů 8. ročníku soutěže Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje za rok 2024 se konalo v Červeném kostele VKOL. Prvenství získala Petra Danihelová (pátá zleva) z Knihovny a informačního střediska Grygov. Na druhém místě se umístila Místní knihovna Poštřelmov a pomyslný bronz získala Místní knihovna Horní Moštěnice. Foto: Radka Kmochová.

◀ Místní knihovna v Bohdíkově. Knihovna sídlí v přízemí obecního úřadu ve zrekonstruovaném prostoru s letní čítárnou (stav před povodní 2024). Kromě přívětivého prostředí je bonusem čtenářům vždy usměvavá a sympatická knihovnice. Jak jinak, když se stala krajskou knihovnicí roku 2023. V soutěži Knihovna roku 2024 sice nezískala v kategorii Základní knihovna nejvyšší příčku, nicméně jí bylo uděleno uznání.

Návštěva MZK v Brně.
Knihovníci pravidelně
čerpají inspiraci formou
výjezdů do knihoven
doma i v zahraničí.
Foto: archiv VKOL.

Medailony ředitelek a ředitelů knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí

Vědecká knihovna v Olomouci

Iveta Ťulpíková je rodilá Olomoučanka. Vystudovala Přírodovědeckou fakultu Univerzity Palackého, obor fyzika–matematika, a Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, obor veřejná správa. Během svého profesního života zastávala mimo jiné vedoucí pozice na odboru kultury a památkové péče v Bruntále, Úřadu práce v Uherském Brodě, Dětských léčeben lázně Luhačovice, odboru kultury a památkové péče na Krajském úřadě Zlínského a posléze Olomouckého kraje. Od roku 2019 vede Vědeckou knihovnu v Olomouci. Ve volném čase ráda cestuje a věnuje se kulturním akcím.

Městská kulturní zařízení Hranice, p. o.; středisko knihovna

Marie Jemelková pracuje v knihovnictví více jak čtyřicet let. Po absolvování gymnázia a Střední knihovnické školy v Brně začala svou kariéru v Městské knihovně v Hranicích, kde se propracovala od nižších pozic až po ředitelku. V této pozici působí od roku 2002 a po sloučení několika kulturních příspěvkových organizací v roce 2015 přešla na pozici vedoucí městské knihovny, kde pracuje dodnes.

Městská kulturní zařízení Jeseník, příspěvková organizace

Pavel Haluza pochází z Brna. Bydlel na Vysočině, odkud se přestěhoval do Jeseníku. Od dětství se věnoval divadlu, vystudoval operní zpěv. Jeho profesní život je spjat s kulturou. Rád relaxuje na horách. Od roku 2023 je ředitelem MZK Jeseník, jejichž součástí je také Knihovna Vincence Priessnitz.

Městská knihovna Lipník nad Bečvou, příspěvková organizace

Pavlaína Papežová ukončila v roce 2000 studium na VŠB-TUO, Fakulta ekonomická, obor ekonomika a management. Původně se věnovala obchodní činnosti v prostředí internetových stránek a controllingu v akciové společnosti. Po narození dvou synů se rozhodla pro změnu a nastoupila na Městský úřad v Lipníku nad Bečvou jako referent a později vedoucí odboru školství a kultury. Odtud již její cesta vedla do knihovny, jejíž ředitelkou se stala v roce 2020, kde nyní rozvíjí kulturní program a vede tým nadšených knihovníků.

Knihovna města Olomouce, příspěvková organizace

Lenka Prucková je absolventkou Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci. Do sféry knihovnictví vstoupila v roce 2000, kdy se stala ředitelkou Okresní knihovny v Olomouci, dnešní Knihovny města Olomouce. Jejími profesními koníčky jsou vesnické knihovny a architektura knihoven. Aktivně pracuje v profesní organizaci SKIP, kdy propojuje soutěže Knihovna roku a Vesnice roku, jako členka sekce Public Libraries mezinárodní organizace IFLA reprezentuje Česko v zahraničí.

Městská knihovna Prostějov, příspěvková organizace

Aleš Procházka je prostějovský rodák, milovník divadla a literatury, který zabloudil ke knihovnictví velkou oklikou. Po maturitě na Gymnáziu J. Wolker v Prostějově začal studovat činoherní herectví na pražské DAMU. Už během studia se začal zabývat pedagogickou činností. Po ročním pobytu v Anglii působil nejprve na základní škole a posléze na svém „mateřském“ gymnáziu jako učitel angličtiny a dramatického umění. Založil studentské Divadlo Point v Prostějově a pronikl tak do oblasti kultury. V roce 2009 nastoupil na místo ředitele Městské knihovny, kde společně se skvělým tvůrčím týmem spolupracovníků uplatňuje své dosavadní zkušenosti, čímž se podařilo vyzdvihnout knihovnu mezi nejprestižnější instituce města.

Městská knihovna v Přerově, příspěvková organizace

Edita Hausnerová se narodila v Přerově. Profesní dráhu zahájila jako televizní reportérka. Postupně se vypracovala na šéfredaktorku a ředitelku regionálního média. Díky vystudovanému oboru na Univerzitě Tomáši Bati ve Zlíně se začala věnovat lektorování kurzů mediální komunikace a osobnostního rozvoje. Její zkušenosti ze vzdělávacích projektů ji pak přivedly do Městské knihovny v Přerově, kterou od roku 2022 vede.

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk, příspěvková organizace

Kamila Šeligová vystudovala Informační a knihovnická studia na Slezské univerzitě v Opavě. Svůj profesní život spojila s Městskou knihovnou v Šumperku, kde pracovala zprvu jako knihovnice a od roku 2007 byla pověřena zastupováním ředitelky. O devět let později se stala ředitelkou knihovny a za jejího působení byla provedena zásadní rekonstrukce budovy bývalé školy, v níž městská knihovna sídlí. Od roku 2022 je předsedkyní Regionálního výboru SKIP 10. Její zájem se soustředí na podporu kulturního rozvoje obyvatel Šumperku, na rozvoj spolupráce v regionu a vzdělávání knihovníků. Zaujímá se o výtvarné, divadelní a filmové umění. Ve volném čase se věnuje turistice.

◀ Jindřich Štreit obklopen uměním a knihami v domácím prostředí.
Foto: Jindřich Buxbaum.

Soupis veřejných knihoven v Olomouckém kraji

Region Hranice

Místní knihovna Černotín
Místní knihovna Drahotuše
Místní knihovna Hluzov
Místní knihovna Horní Těšice
Obecní knihovna Hrabůvka
Městská knihovna Hranice
Místní knihovna Jindřichov
Místní knihovna Klokočí
Městská knihovna Kojetín
Místní knihovna Kojetín-Kovalovice
Místní knihovna v Křenovicích
Místní knihovna Lhotka
Místní knihovna Lobodice
Místní knihovna Měrovice nad Hanou
Místní knihovna Milenov
Místní knihovna Olšovec

Místní knihovna Oplocany
Místní knihovna Partutovice
Místní knihovna v Polkovicích
Místní knihovna Radíkov
Obecní knihovna Skalička
Místní knihovna Slavíč
Místní knihovna Stříbrnice
Místní knihovna Střítež nad Ludinou
Místní knihovna v Teplicích nad Bečvou
Místní knihovna Troubky
Místní knihovna Uhřičice
Místní knihovna Uhřínov
Místní knihovna v Ústí
Místní knihovna Valšovice
Místní knihovna Velká
Místní knihovna Zámrsky

Region Jeseník

Obecní knihovna a IC v Bělé pod Pradědem
Místní knihovna Bernartice
Místní knihovna Bílá Voda
Obecní knihovna Černá Voda
Obecní knihovna Česká Ves
Místní knihovna Hradec-Nová Ves
Městská knihovna Rudolfa Zuberu Javorník
Knihovna Vincence Priessnitz v Jeseníku
Místní knihovna v Kobylé nad Vidnávkou
Obecní knihovna Lipová-lázně
Místní knihovna a informační středisko Mikulovice
Obecní knihovna v Písečné

Obecní knihovna Skorošice
Obecní knihovna Stará Červená Voda
Místní knihovna Široký Brod
Místní knihovna Uhelná
Obecní knihovna Vápenná
Obecní knihovna Velká Kraš
Místní knihovna Velké Kunětice
Městská knihovna Vidnava
Místní knihovna Vlčice
Městská knihovna Zlaté Hory
Městská knihovna Žulová

Region Lipník nad Bečvou

Místní knihovna Běloutín
Místní knihovna Bezuchov
Místní knihovna Bohuslávky
Masarykova knihovna Brodek u Přerova
Místní knihovna v Císařově
Obecní knihovna Citov
Místní knihovna Čelechovice

Místní knihovna Hlinsko
Místní knihovna Hustopeče nad Bečvou
Místní knihovna Jezernice
Místní knihovna Kladníky
Místní knihovna Kunčice
Místní knihovna ve Lhotě
Městská knihovna Lipník nad Bečvou

Místní knihovna Loučka
Místní knihovna Luková
Místní knihovna Milotice nad Bečvou
Místní knihovna Nejdek
Místní knihovna v Nelešovicích
Místní knihovna Nové Dvory
Místní knihovna Podhoří
Místní knihovna Polom
Místní knihovna Poruba

Místní knihovna Potštát
Obecní knihovna Radotín
Obecní knihovna Rokytnice
Místní knihovna Špičky
Místní knihovna Týn nad Bečvou
Knihovna obce Věrovany
Obecní knihovna ve Veselíčku
Místní knihovna Vysoká

Region Olomouc

Obecní knihovna Babice
Obecní knihovna Bělkovice-Laštiny
Obecní knihovna Bílá Lhota
Knihovna Bílsko
Knihovna obce Blatec
Obecní knihovna Bohuňovice
Obecní knihovna Bouzov
Obecní knihovna Břevenec
Obecní knihovna v Bukovanech
Obecní knihovna Bystročice
Knihovna obce Bystrovany
Místní knihovna Cakov
Místní knihovna v Čechovicích
Obecní knihovna Červená Lhota
Knihovna Červenka
Obecní knihovna v Daskabátě
Obecní knihovna Dlouhá Loučka
Obecní knihovna Dolany
Obecní knihovna Dolany-Věska
Obecní knihovna v Doloplazích
Místní knihovna v Domašově nad Bystřicí
Místní knihovna Drahanovice
Místní knihovna Droždín
Obecní knihovna Dub nad Moravou
Obecní knihovna Dub nad Moravou,
část Tučapy-Bolelouc
Knihovna Dubčany
Knihovna a informační středisko Grygov
Knihovna Haňovice
Obecní knihovna Hlubočky
Místní knihovna Hlušovice
Obecní knihovna Hněvotín
Obecní knihovna Hnojice
Knihovna Horka nad Moravou
Místní knihovna v Horní Loděnici

Obecní knihovna Hradečná
Obecní knihovna Hraničné Petrovice
Obecní knihovna v Huzové
Obecní knihovna Charváty
Obecní knihovna Charváty-Čertoryje
Místní knihovna Cholína
Místní knihovna Chomoutov
Místní knihovna v Jívové
Místní knihovna Kokory
Místní knihovna Kožušany-Tážaly
Obecní knihovna Krčmaň
Obecní knihovna Liboš
Knihovna Lípy
Městská knihovna Litovel
Městská knihovna Litovel, Chořelice
Městská knihovna Litovel, Chudobín
Městská knihovna Litovel, Myslechovice
Městská knihovna Litovel, Nasobůrky
Městská knihovna Litovel, Nová Ves
Městská knihovna Litovel, Rozvadovice
Městská knihovna Litovel, Savín
Městská knihovna Litovel, Tři Dvory
Městská knihovna Litovel, Unčovice
Místní knihovna Lošov
Obecní knihovna Loučany
Knihovna Loučka
Obecní knihovna Luběnice
Místní knihovna Luděřov
Místní knihovna Luká
Obecní knihovna Lutín
Místní knihovna Lužice
Knihovna obce Majetín
Místní knihovna Medlov
Knihovna Měrotín
Knihovna obce Město Libavá

Obecní knihovna v Mladči
 Obecní knihovna Mladějovice
 Městská knihovna a IC Moravský Beroun
 Obecní knihovna Mrsklesy
 Obecní knihovna Náklo
 Knihovna Náměšť na Hané
 Místní knihovna Nedvězí
 Obecní knihovna Nová Hradečná
 Místní knihovna Odrlice
 Místní knihovna v Olbramicích
 Knihovna města Olomouce
 Místní knihovna Paseka
 Obecní knihovna v Pískově
 Obecní knihovna Pňovice
 Obecní knihovna Přáslavice
 Knihovna obce Příkazy
 Knihovna obce Příkazy-Hynkov
 Místní knihovna Radíkov
 Místní knihovna Rataje
 Obecní knihovna Řídeč
 Obecní knihovna Řimice
 Obecní knihovna v Samotiškách
 Místní knihovna Senice na Hané
 Knihovna Senička
 Knihovna obce Skrbeň
 Knihovna Slatinice
 Místní knihovna Slavětín
 Místní knihovna Slavonín

Obecní knihovna Střeň
 Místní knihovna Strážov
 Obecní knihovna v Suchonicích
 Místní knihovna Svatý Kopeček
 Obecní knihovna ve Svěsdlících
 Obecní knihovna Svojanov
 Místní knihovna Štarnov
 Obecní knihovna Štěpánov
 Městská kulturní zařízení, Městská knihovna Šternberk
 Obecní knihovna Šumvald
 Místní knihovna Těšetice
 Obecní knihovna Továř
 Obecní knihovna v Troubelicích
 Obecní knihovna v Tršicích
 Obecní knihovna Třebčín
 Místní knihovna Týneček
 Obecní knihovna Újezd
 Městská knihovna Uničov
 Knihovna Ústín
 Veřejná knihovna Jaromíra Balcárka ve Velké Bystřici
 Místní knihovna Velký Týnec
 Knihovna městyse Velký Újezd
 Místní knihovna Veselíčko
 Obecní knihovna Vilémov
 Místní knihovna Víška
 Místní knihovna Vsisko
 Obecní knihovna v Želechovicích
 Místní knihovna Žerotín

Region Prostějov

Obecní knihovna v Alojzově
 Knihovna a informační centrum obce Bedihošť
 Obecní knihovna v Biskupicích
 Obecní knihovna Bohuslavice
 Obecní knihovna Bousín
 Obecní knihovna v Brodku u Konice
 Obecní knihovna v Brodku u Prostějova
 Obecní knihovna v Březsku
 Obecní knihovna Budětsko
 Obecní knihovna Buková
 Základní knihovna v Čehovicích
 Obecní knihovna v Čechách pod Kosířem
 Obecní knihovna v Čelčicích
 Obecní knihovna v Čelechovicích na Hané
 Obecní knihovna Dětkovice
 Místní lidová knihovna Dobrochov

Obecní knihovna Dobromilice
 Obecní knihovna v Doloplazích
 Obecní knihovna Drahany
 Obecní knihovna Držovice
 Obecní knihovna Dřevnovice
 Obecní knihovna Hluchov
 Obecní knihovna Horní Štěpánov
 Obecní knihovna Hrdibořice
 Obecní knihovna Hrubčice
 Obecní knihovna Hvozď
 Obecní knihovna Hvozď, pobočka Vojtěchov
 Obecní knihovna Ivaň
 Knihovna Jednov
 Obecní knihovna Jesenec
 Obecní knihovna Kladky
 Obecní knihovna v Klenovicích na Hané

Obecní knihovna Klopotovice
 Městská knihovna Konice
 Městská knihovna Konice, pobočka Křemenec
 Městská knihovna Konice, pobočka Nová Dědina
 Městská knihovna Kostelec na Hané
 Obecní knihovna Koválovice
 Základní knihovna v Kralicích na Hané
 Obecní knihovna Krumsín
 Knihovna Křenůvky
 Obecní knihovna v Laškově
 Obecní knihovna Lešany
 Obecní knihovna Lipová
 Obecní knihovna v Ludmírově
 Obecní knihovna v Ludmírově, pobočka Ospělov
 Obecní knihovna v Ludmírově, pobočka Ponikev
 Obecní knihovna Lutotín
 Obecní knihovna Lutotín, pobočka Bílovice
 Zámecká knihovna Mořice
 Obecní knihovna Mostkovice
 Obecní knihovna Myslejovice
 Obecní knihovna Myslejovice, pobočka Kobylničky
 Městská knihovna a turistické informační centrum
 Němčice nad Hanou
 Obecní knihovna Nezamyslice
 Obecní knihovna Nezamyslice, pobočka Těšice
 Obecní knihovna Niva
 Obecní knihovna Obědkovice
 Obecní knihovna Ohrozim
 Obecní knihovna Ochoz
 Obecní knihovna Olšany u Prostějova
 Obecní knihovna v Ondratčích
 Obecní knihovna Otaslavice
 Obecní knihovna Otinoves
 Obecní knihovna Pavlovice u Kojetína
 Obecní knihovna Pěnčín
 Obecní knihovna Pivín
 Městská knihovna Plumlov
 Městská knihovna Plumlov, pobočka Hamry

Městská knihovna Plumlov, pobočka Žárovice
 Městská knihovna Plumlov, pobočka Soběsuky
 Obecní knihovna v Polomí
 Městská knihovna Prostějov
 Obecní knihovna Prostějovičky
 ICT a knihovna Protivanov
 Obecní knihovna Přemyslovice
 Obecní knihovna Ptení
 Obecní knihovna Raková u Konice
 Obecní knihovna v Rakůvce
 Místní knihovna v Rozstání
 Obecní knihovna Seloutky
 Obecní knihovna Skalka
 Obecní knihovna Skřípov
 Místní knihovna ve Slatinkách
 Obecní knihovna ve Smržicích
 Obecní knihovna Srbce
 Obecní knihovna Stařechovice
 Obecní knihovna Stínava
 Knihovna Stražisko
 Knihovna Suchdol
 Obecní knihovna v Tištině
 Obecní knihovna Tvorovice
 Obecní knihovna Určice
 Obecní knihovna Víceměřice
 Obecní knihovna Vícov
 Obecní knihovna ve Vincencově
 Obecní knihovna Vitčice
 Obecní knihovna Vranovice
 Obecní knihovna ve Vrbátkách
 Obecní knihovna ve Vrbátkách, pobočka Dubany
 Obecní knihovna ve Vrbátkách, pobočka Štětovice
 Obecní knihovna Vrchoslavice
 Místní lidová knihovna Vřesovice
 Obecní knihovna Výšovice
 Obecní knihovna Zdětín
 Obecní knihovna Želeč

Region Přerov

Obecní knihovna Beňov
 Obecní knihovna obce Bochoř
 Obecní knihovna Buk
 Místní knihovna Býškovice
 Místní knihovna Čekyně
 Místní knihovna Dluhonice

Obecní knihovna v Dobřčicích
 Místní knihovna Dolní Nětčice
 Obecní knihovna Domaželice
 Obecní knihovna Dřevohostice
 Obecní knihovna obce Grymov
 Místní knihovna Henčlov

Místní knihovna Horní Moštěnice
Místní knihovna Horní Nětčice
Místní knihovna Horní Újezd
Veřejná knihovna v Hradčanech
Místní knihovna Kozlovice
Obecní knihovna Křtomil
Obecní knihovna v Lazníčkách
Obecní knihovna v Lazníkách
Obecní knihovna v Lipové
Obecní knihovna Líšná
Místní knihovna Lověšice
Místní knihovna Lýsky
Místní knihovna Malhotice
Místní knihovna Opatovice
Obecní knihovna Oprostovice
Obecní knihovna v Oseku nad Bečvou
Místní knihovna Paršovice
Obecní knihovna v Pavlovicích u Přerova
Místní knihovna Penčice
Obecní knihovna v Podolí
Obecní knihovna Prosenice
Místní knihovna Provodovice
Městská knihovna v Přerově
Obecní knihovna v Přestavlkách

Obecní knihovna v Radkově Lhotě
Obecní knihovna Radkovy
Obecní knihovna Radslavice
Obecní knihovna v Radvanicích
Místní knihovna Rakov
Místní knihovna Rouské
Obecní knihovna Říkovice
Místní knihovna Soběchleby
Obecní knihovna v Sobíškách
Obecní knihovna ve Staré Vsi
Obecní knihovna v Sušicích
Obecní knihovna Šišma
Obecní knihovna Tučín
Místní knihovna Újezdec
Obecní knihovna ve Věžkách
Místní knihovna Vinary
Obecní knihovna ve Vlkoši
Místní knihovna Všechnovice
Obecní knihovna ve Výklekách
Obecní knihovna v Zábeštní Lhotě
Místní knihovna Žákovice
Obecní knihovna Želatovice
Místní knihovna Žeravice

Region Šumperk

Místní knihovna Bludov
Místní knihovna v Bohdíkově
Místní knihovna v Bohuslavicích
Místní knihovna v Bohutíně
Místní knihovna v Branné
Obecní knihovna Bratrušov
Obecní knihovna v Brníčku
Místní knihovna v Bušině
Místní knihovna Dlouhomilov
Místní knihovna Dolní Libina
Místní knihovna Dolní Studénky
Místní knihovna v Drozdově
Místní knihovna Dubicko
Městská knihovna Hanušovice
Místní knihovna Hněvkov
Obecní knihovna Horní Studénky
Místní knihovna Hostice
Místní knihovna v Hoštejně
Místní knihovna Hrabenov
Místní knihovna Hrabší

Místní knihovna Hrabová
Obecní knihovna Chromeč
Místní knihovna v Jakubovicích
Místní knihovna v Jedlí
Obecní knihovna v Jestřebí
Místní knihovna Jindřichov
Místní knihovna Klášterec
Obecní knihovna v Klopíně
Obecní knihovna Kolšov
Místní knihovna Kopřivná
Místní knihovna Krchleby
Místní knihovna Květín
Místní knihovna Leština
Místní knihovna Libina
Místní knihovna Libivá
Místní knihovna v Lipince
Místní knihovna v Líšnici
Městské kulturní středisko a knihovna Loštice
Místní knihovna v Loučné nad Desnou
Místní knihovna v Lukavici

Obecní knihovna Malá Morava
 Místní knihovna Maletín
 Místní knihovna v Mírově
 Městská knihovna Mohelnice
 Místní knihovna Moravičany
 Místní knihovna v Nemili
 Místní knihovna Nový Malín
 Místní knihovna Olšany
 Místní knihovna Oskava
 Obecní knihovna Palonín
 Místní knihovna Pavlov
 Místní knihovna v Písařově
 Obecní knihovna Podlesí
 Místní knihovna Podolí
 Místní knihovna Police
 Místní knihovna Postřelmov
 Místní knihovna Postřelmůvek
 Obecní knihovna Rájec
 Místní knihovna Ráječek
 Obecní knihovna Rapotín
 Místní knihovna v Raškově
 Obecní knihovna Rejchartice
 Místní knihovna v Rohli

Obecní knihovna v Rovensku
 Místní knihovna Ruda nad Moravou
 Místní knihovna Skalička
 Místní knihovna ve Slavoňově
 Obecní knihovna v Sobotíně
 Místní knihovna ve Starém městě pod Sněžníkem
 Místní knihovna ve Stavenici
 Místní knihovna Studená Loučka
 Místní knihovna Sudkov
 Místní knihovna Svěbohov
 Městská knihovna Štítý
 Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk
 Obecní knihovna Třeština
 Místní knihovna Újezd
 Městská knihovna Úsov
 Místní knihovna Václavov
 Místní knihovna Velké Losiny
 Místní knihovna Vernířovice
 Obecní knihovna ve Vikýřovicích
 Obecní knihovna Výšehoří
 Městská knihovna Zábřeh
 Místní knihovna ve Zborově
 Místní knihovna Zvole

městská knihovna hranice

Veřejné knihovny v Olomouckém kraji

Vydal Olomoucký kraj ve spolupráci
s Vědeckou knihovnou v Olomouci v roce 2024

Jazykové korektury, redakční a editorské práce:
Michaela Heloňová, Miloslav Jančík, Martin Kučera, Karla Vymětalová

Grafické zpracování:
Zdeňka Pospíšilová

Předtisková příprava:
Martin Navrátil

Tisk:
Booksprint s.r.o., I. P. Pavlova 184/69, 779 00 Olomouc

Náklad 700 ks

Vydal Olomoucký kraj, Jeremenkova 1191/40a
779 00 Olomouc, www.olkraj.cz

První vydání

Olomouc 2024

ISBN 978-80-7621-076-9

